

De Brink

Het hart van Laren

04 februari 2020

BDP.

ontwerp**BDP.**

Stadsontwerp - Landschapsarchitectuur - Architectuur

Conradstraat 38 D6.126
3013 AP Rotterdam
+31 (0) 10 747 00 62
contactpersoon: Beate Begon

rotterdam@bdp.com
www.bdp.com/nl

in opdracht van

Gemeente Laren
BEL combinatie

Inleiding

Laren is een prachtig dorp met een rijke geschiedenis. De historie van het dorp is goed zichtbaar in de karaktervolle en vaak monumentale panden. Ook de historische structuur van het dorp is nog goed afleesbaar, met de Brink als het fysieke centrum van Laren aan de knooppunt van de doorgaande wegen gelegen.

In 2017 is het centrumplan voor Laren door de gemeenteraad vastgesteld. Het plan doelt op het 'koesteren, verbeteren en uitbouwen van de onderscheidende kwaliteiten van het centrum'. In dit centrumplan staan de ambities voor de ruimtelijke ontwikkeling van Laren tot 2025 benoemd. Één van de acht actiepunten betreft het aanpassen van de Brink.

De Brink is dan wel het fysieke hart van Laren maar is in de huidige situatie minder aantrekkelijk als verblijfsplek. De aanwezige padenstructuur faciliteert het parkeren langs de Brink en nodigt niet tot een wandeling uit. Dat kan beter. Met oog voor de historische waarde en het groene karakter van de Brink willen wij met een beperkt aantal ingrepen ervoor zorgen dat de Brink weer zijn functie als aantrekkelijke verblijfsplek in het hart van het dorp kan vervullen.

Leeswijzer

In een tweetal informatieavonden hebben wij de omwonenden geraadpleegd om tot dit plan te kunnen komen. In een eerste sessie hebben wij onze analyse van de bestaande situatie gedeeld en gebaseerd op de reacties aangescherpt. Tevens hebben wij het draagvlak voor mogelijke thema's bij de herinrichting doormiddel van een enquête getoetst. In een tweede avond hebben wij de resultaten van de eerste ronde gedeeld.

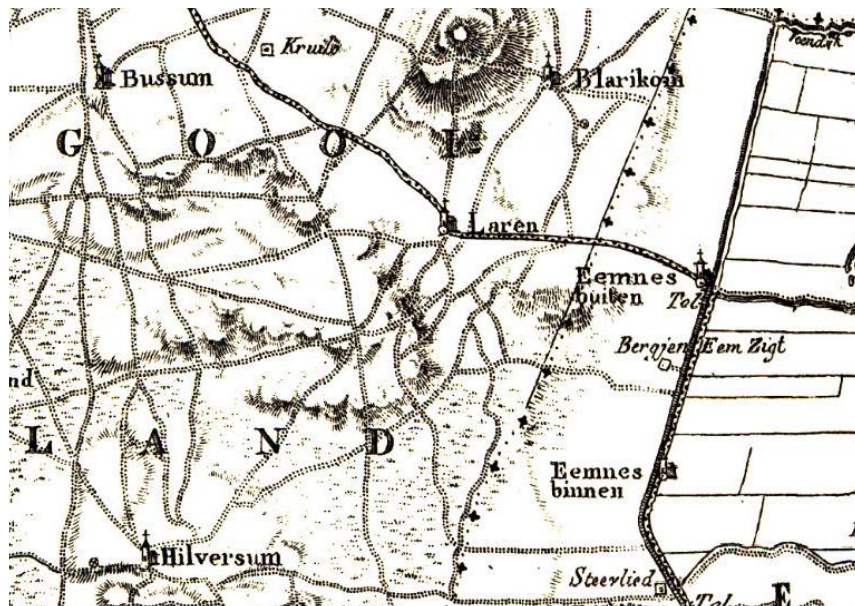
Gebaseerd op de resultaten hebben wij een schetsontwerp opgesteld dat een ruimtelijke vertaling vormt van alle wensen en eisen. Daarnaast hebben wij een drietal scenario's aangedragen voor een ruimtelijke inpassing van het waterbergingsvraagstuk. De reacties op deze avond hebben tot de keuze van een voorkeursmodel geleid dat vervolgens nader is uitgewerkt. De toelichting van de analyse, het proces, de stappen in het ontwerp en het uitgewerkte voorkeursmodel leest u in deze brochure.

0.1 - Luchtfoto, de Brink, Laren

Inhoudsopgave

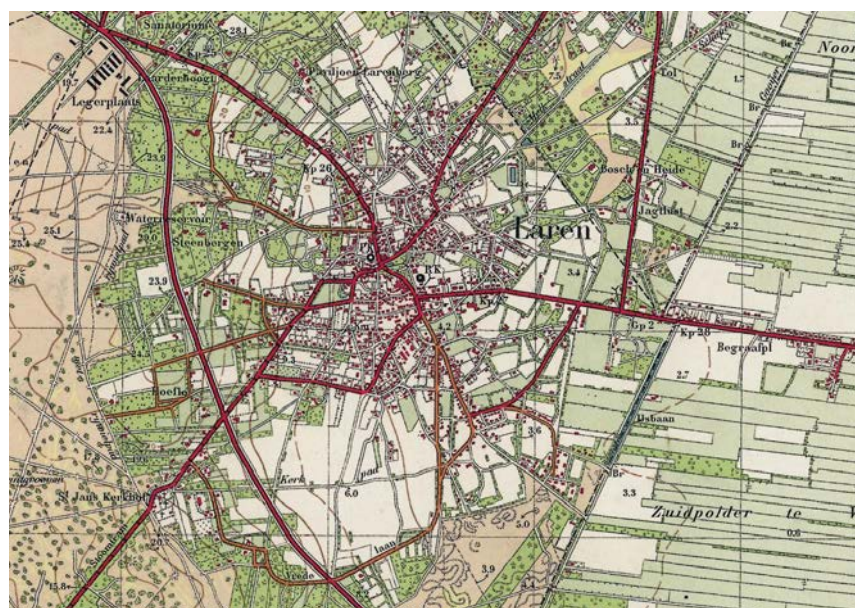
1. De context	2	5. Het voorkeursmodel	34
1.1 Historie Laren	2	5.1 Een combinatie van de basis en de waterbergingsopgave	34
1.2 Groenstructuur	4	5.2 Natuurlijke berging in het middengebied	36
1.3 Verkeersstructuur en parkeren	6	5.3 Monumenten op de Brink	38
1.4 De Brink - historie	8	5.4 Beplanting op de Brink	40
1.5 De Brink - in de kunst	10	3.5 Het meubilair	42
2. De Brink - Bestaande situatie	12	3.6 Afschermen	44
2.1 Bomen	12	6. Participatie	46
2.2 De randen	14	6.1 Het proces	46
2.3 Activiteiten	15	6.2 Resultaten 1 ^e workshop en enquête	48
2.4 Monumenten	16	- analyse van de Brink en mogelijke thema's	
2.5 Inrichting	17	6.3 Resultaten 2 ^e workshop	52
3. Schetsontwerp - de basis	18	- het dorpserv en scenario's voor waterberging	
3.1 Het concept	18	7. Addendum	54
3.2 Het dorpserv in de zomer	22	7.1 Toekomstperspectief	56
3.3 De Brink - tijdens Art Laren	23	7.2 Kosten	58
3.3 Het dorpserv in de winter	24		
3.4 De basis - het dorpserv	25		
4. De Wateropgave - 3 modellen	26		
4.1 De opgave	26		
4.2 De bestaande situatie	27		
4.3 De drie modellen	28		

1.1a - Laren, 1815

1.1b - Laren, 1873

1.1c - Laren, 1931

1.1d - Laren, 2016

1. DE CONTEXT

1.1 Historie Laren

De ligging op de flank van de stuwwal maakt het huidige Laren tot een 'flankesdorp'. Het is ook een 'samengesteld brinkdorp' door een aaneenschakeling van een aantal boerderijgroepen met eigen brinken. De vijf meter hoogtelijn geldt in het Gooi als het niveau waarlangs deze boerderijgroepen ontstonden. Langs de rand van het veen maakte voedselrijk grondwater een rijk broekbos mogelijk, dat na ontginning uitstekend weiland opleverde.

Laren is het oudste dorp van het Gooi. Omstreeks 400 na Christus vestigden landbouwers zich ten oosten van het tegenwoordige Sint Janskerkhof. In de loop der eeuwen heeft Laren verschillende gedaanteveranderingen ondergaan. In de 19de en 20ste eeuw waren er veel weverijen en tapijtfabrieken. Eind 19de eeuw kwamen veel kunstschilders in Laren wonen en werken en werd Laren een kunstenaarsdorp.

In het midden van de 20ste eeuw veranderde het dorp langzamerhand in een forensenwoonplaats. Veel nieuwbouw vond plaats, de tapijtfabrieken verdwenen en veel nieuwe bewoners vestigden zich in het dorp.

1.2 - Oude lintbebauwing aan de Brink 7, ca. 1870

1.3 - Brinkhuis, ca. 1881 (www.hartvanlaren.nl)

1.4 - Oud en nieuw - Johanneskerk (ca. 1521) en Rabobank (ca. 1986)

1.5 - Fotobewerking luchtfoto Laren, groen geaccentueerd. Opvallend zijn de Brink (groen dankzij bomen) en het Hertenkamp (groen dankzij grasweide).

1.2 Groenstructuur

Vooraf in het centrum is de historische structuur van blijkbaar willekeurig geplaatste boerderijen rondom brinken nog steeds duidelijk afleesbaar. De Brink vormt daarbij het fysieke centrum van het dorp. Door de gevarieerde, kleinschalige dorpse morfologie is er ook geen duidelijk vormgegeven groenstructuur herkenbaar. Het openbare groen bestaat voornamelijk uit een reeks van groene plekken zoals de Brink, het Hertenkamp en het pleintje bij het Krommepad. De enige statige bomenlaan in het centrum is aan de Stationsweg.

Door de grote hoeveelheid aan ruime kavels met een parkachtig karakter, oude bomen en groene erfafscheidingen leveren de particuliere tuinen een grote bijdrage aan de groene uitstraling van het dorp. En uiteraard profiteert Laren van het prachtige omringende heidelandschap.

De Brink is niet alleen het fysieke centrum van het dorp maar ook de enige grotere groene verblijfsplek in het dorp. Door het dichte bomendak is de Brink in de structuur van het dorp nadrukkelijk aanwezig.

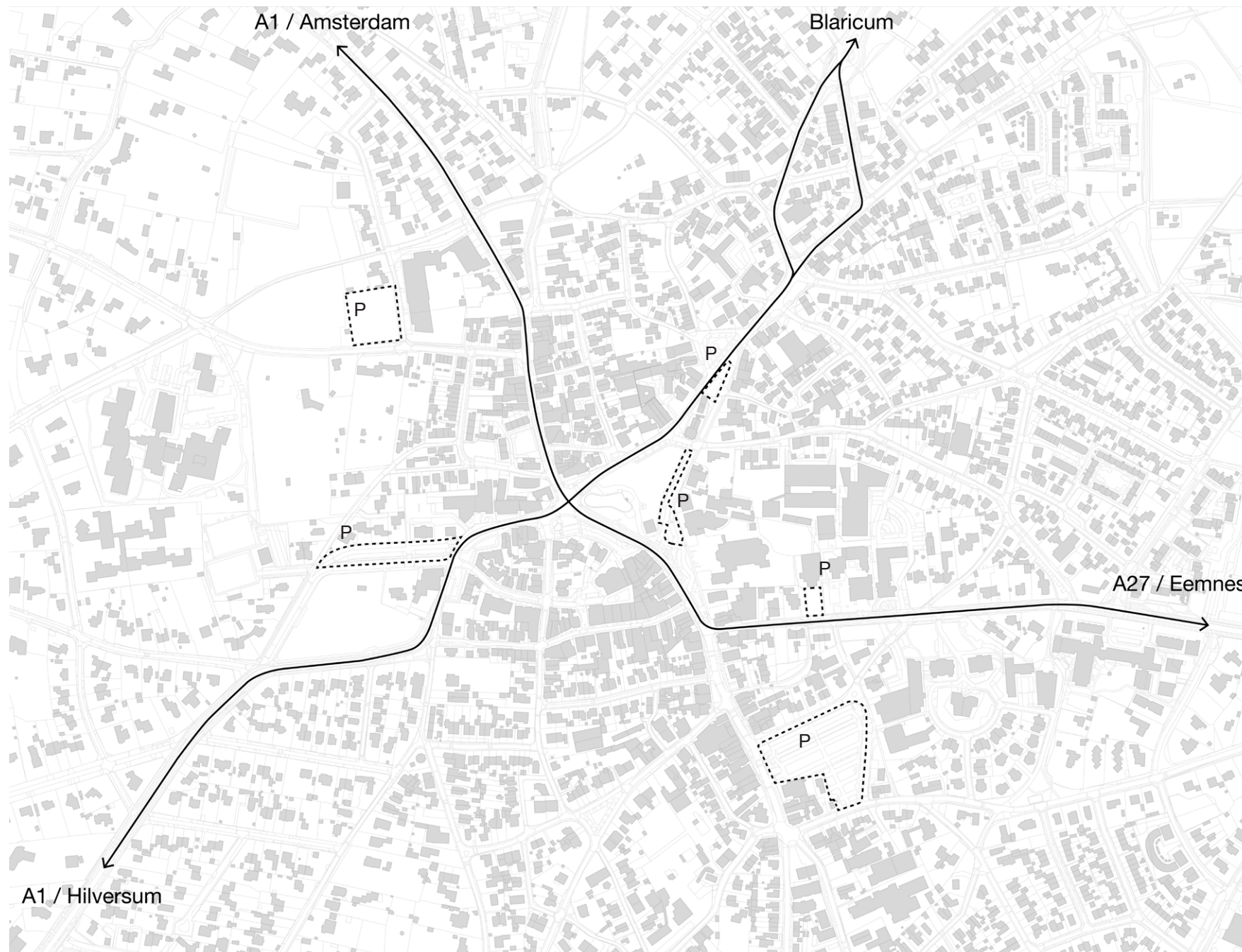
1.06 - Brink, groene en rijk aan bomen in het hart van het dorp

1.07 - Hertenkamp, grasweide zorgt voor groene entree van het dorp

1.08 - Naast grote groene ruimten, is er ook langs de straten veel groen

1.09 - Hoofdontsluiting Laren met voornaamste parkeerplaatsen (stippellijnen)

1.3 Verkeersstructuur en parkeren

De verkeersstructuur van Laren wordt grotendeels door de A1 en de A27 bepaald. De belangrijkste ontsluitingswegen zijn de oost-west verbinding Eemnesserweg – Naarderstraat en de noord-zuid verbinding Torenlaan – Hilversumseweg. Deze wegen vormen de verbinding naar de A1, A27 en de buurgemeenten. De Brink vormt het fysieke centrum van Laren. Hier komen de vier wegen samen. Dit maakt dat de verkeersintensiteit op de Torenlaan en De Brink vrij hoog is.

Laren is een dorp met relatief weinig openbaar vervoersverbindingen. Traditioneel zijn de fiets en de auto de vervoersmiddelen om naar het centrum, naar school en naar voorzieningen toe te gaan. Vrijliggende fietspaden en fietssuggestiestroken in het centrum zorgen voor veilige fietsverbindingen. Door de dorpse morphologie zijn er echter geen grootschalige parkeervoorzieningen in het centrum aanwezig. Geparkeerd wordt op pleinen en langs de wegen. Om het centrum gastvrij te houden zal geen betaald parkeren worden ingevoerd. De parkeerdruk op het centrum is echter hoog.

Aan de Brink (in het verlengde van de Rijt) is een voor Larense begrippen vrij grote parkeervoorziening. Tevens zijn enkele parkeerplaatsen aan de noord- en aan de westrand van de Brink gesitueerd. Met name de parkeerplaatsen aan de westrand bepalen daarbij het zicht op de Brink en zijn met oog op de verkeersintensiteit aan de Torenlaan minder wenselijk.

1.10- parkeerterrein aan de Stationsweg

1.11 - Burg. v. Nispen v. Sevenaerstraat - hoofdontsluitingsweg

1.12 - Parkeren aan de Brink, tevens hoofdontsluitingsweg in het dorp

1.13 - Laren, 1873

1.4 De Brink - historie

De Brink is een rest van een brinkencomplex met brede uitlopers. Op de minuutplan van 1825 werd de uitloper tot de Zijtak ook "De Brink" genoemd. Aan de uitloper naar het oosten zien we aan de Rijt een kleine secundaire brink, waarop de straatjes Oud Laren en Krommepad uitkomen. Het parkeerterrein aan de Rijt hoorde er ook bij. Tussen deze beide brinken stonden in 1825 reeds twee huisjes op gemeentegrond. De Johanneskerk (in 1521 gebouwd als kapel) en de dorpschool vonden een plaats aan de westrand van de Brink.

De rol van de brink als omheinde verzamelplaats voor vee is een in de literatuur algemeen aanvaard gegeven. De dorpsbrinken, meestal driehoekig van vorm, lagen aan de rand van de bebouwing, in de richting van de heide voor de schapen en van de weiden voor de runderen. De brinken werden naar de behoefte en de omstandigheden van de dorpsgemeenschap in de loop van de tijd in hun functie aangepast en ingericht, waardoor deze verkleinden, versnipperden of praktisch geheel

verdwenen. De behoefte aan hout in het Gooi kan er toe hebben geleid dat aanvankelijk als weiden aanwezige dorpsbrinken door de gemeenschap zijn beplant. In Laren worden in 1694 '60 iperen boomen geplant op de brinck tot profijt van het dorp Laeren'. Regelmatig waren er verkopeningen en vervangingen met nieuwe aanplant. De iepenziekte maakte hier een einde aan. In 1928 zijn de huidige eiken op de Brink geplant.

De Brink ligt in een laagte. Dit gebied was een vochtige plek, waarin zich kwel- en regenwater verzamelde dat uit en van de omliggende hellingen stroomde. Een ideale plek voor agrarische activiteiten; droge (bos) grond voor akkerbouw, vochtige gronden om runderen te weiden en de aanwezigheid van water voor mens en dier. Van Tol verklaarde Coeswaerde als 'koes-weiert', c.q. 'koeienvijver'. De Rijt heeft als betekenissen 'sloot, wetering, afwateringskanaal'. Op 19e-eeuwse topografische kaarten is de Rijt nog als sloot met aansluitingen in de Biezem te zien.

1.14 - Schapenkudde op de Brink

1.15 - Gooische Stoomtram

1.16 - De Poffertjeskraam

1.17 - De Brink (www.mutualart.com)

1.5 De Brink - in de kunst

Laren is bekend als kunstenaarsdorp. Schilders uit Nederland, maar ook ver daarbuiten, ontdekten Laren als een uniek, vergeten dorp. De heide met haar schapen, de vervallen rietgedekte boerderijen, de klederdracht en de uitingen van geloof. Het inspireerde generaties schilders, die soms vernieuwend, soms traditionele werken maakten.

Jozef Israëls, schilder van de Haagse School, was de eerste die Laren in 1874 ontdekte. In zijn voetspoor volgde Albert Neuhuys. Deze ging in 1883 als eerste permanent in Laren wonen. Hij liet een Larens interieur bouwen in zijn huis aan de Naarderstraat. In 1882 kwam Anton Mauve voor het eerst in Laren. De talentvolle schilder betrok in 1885 de villa Ariëtte aan de Naarderstraat 48. Velen zouden volgen, waaronder de Amerikaanse maecenas William Singer jr, maar ook schilders als Piet Mondriaan, de beeldhouwer Joseph Mendes da Costa en illustratrice Rie Cramer. De Larense School is de verzamelnaam voor een groep kunstenaars die aan het einde van de 19de en het begin van de 20ste

eeuw werkzaam waren in en rond Laren.

Laren kent hierdoor een grote rijkdom aan kunstenaarshuizen en een veelheid aan schilderijen, prenten en tekeningen, die gemaakt zijn in het dorp. Als hart van het dorp is de Brink op veel van deze schilderijen te zien. Trefpunt voor veel kunstenaars was "Het kroegje". Dit café was onderdeel van het in 1979 afgebroken hotel Hamdorff. In 1956 werd de Singer Memorial Foundation opgericht. Singer Laren geniet, als niet gemeentelijk- of rijksmuseum, een grote reputatie vanwege zijn fraaie collectie en boeiende tentoonstellingen.

In 1963 richtte Henriëtte Polak de Rosa Spier Stichting op. De bedoeling was een huis te bouwen, waar het mogelijk zou zijn voor oudere kunstenaars om hun energie te blijven stoppen in hun werk. In 1969 opende het Rosa Spier Huis haar deuren en in 2020 is het Nieuwe Rosa Spier Huis geopend. Een culturele ontmoetingsplek waar gewerkt, geleefd en beleefd wordt.

1.18 - De Brink (www.pinterest.com)

1.19 - De Brink (www.laardercourant.nl)

1.20 - De Brink - Ferdinand Hart Nibbrig

2. DE BRINK - BESTAANDE SITUATIE

2.1 Bomen

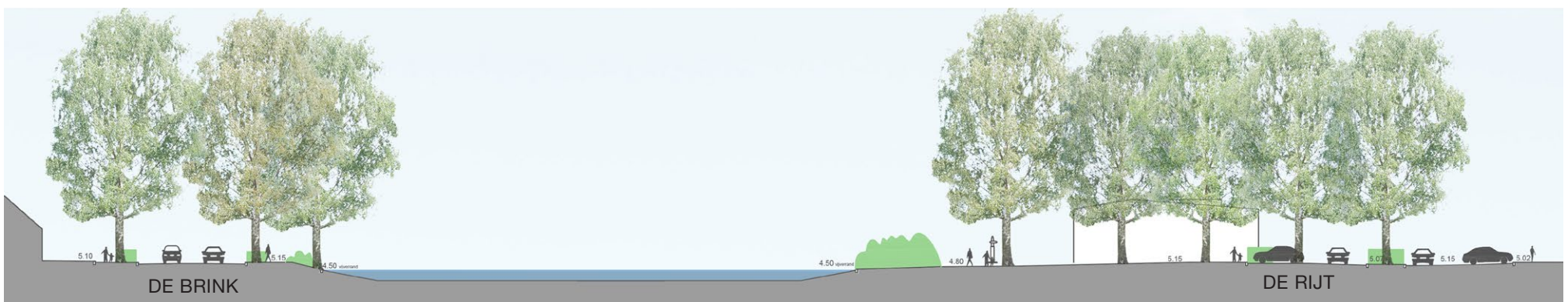
Klassiek waren de brinken een verzamelplaats voor vee. Door de behoefte aan hout werden iepen op de Brink geplant en ook geregeld weer gekapt en opnieuw aangeplant. De iepenziekte maakte hier een einde aan. In 1928 koos men daarom voor de aanplant van eiken. Deze eiken zijn destijds in strakke rijen en zeer dicht op elkaar geplant. Dit heeft veroorzaakt dat nagenoeg het hele boombestand uit dezelfde tijd stamt. Tevens konden zich de solitaire bomen niet zo goed ontwikkelen omdat de plantafstand hiervoor onvoldoende was.

Op de Brink staan tegenwoordig 97 bomen. Daarvan zijn 91 zomereiken. De afwijkende soorten bevinden zich voornamelijk in de omgeving van de vijver. Hier staat een solitaire wilde paardenkastanje. De Wilhelminaboom is een krimlinde. De Brink heeft hier een meer parkachtige uitstraling. Door de fontein is de voor de rest zeer

droge grond hier iets vochtiger. Daardoor zijn de groeiomstandigheden in dit gedeelte beter.

Met name de bomen in de randen die gedeeltelijk in een verharde ondergrond staan, zijn in een matige toestand. De grond op de Brink is nogal droog. Het is een schrale zandgrond met alleen in de bovenlaag meer humus. Tevens is de grond hoog verdicht. Voor een betere groei van bomen en gras moet de grond worden verbeterd. Tevens zijn bij het merendeel van de bomen nesten van de eikenprocessierups gevonden.

Van de 97 bomen hebben 6 bomen een slechte (<5 jaar) en 11 bomen een matige (5-10 jaar) toekomstverwachting. Met oog op de zeer eenzijdige boomvoorraad en de kleine onderlinge afstand tussen de bomen is het zinvol deze bomen te kappen.

2.02 - Doorsnede Brink, bomeninventarisatie

2. DE BRINK - BESTAANDE SITUATIE

2.2 De randen

Elke rand van de Brink ziet er anders uit. Aan de west-, noord- en oostrand van de Brink wordt geparkeerd. Dit is nagenoeg aan elke zijde anders uitgevoerd. Aan de west- en noordrand bevinden zich gestoken parkeerplaatsen. Hoge banden en betonnen paaltjes dienen als doorrijbeveiliging. Bomen en klimop zorgen voor een groene begeleiding van de parkeerplaatsen. De geparkeerde auto's en de klimop onttrekken de Brink echter ook aan het zicht. Met name aan de Torenlaan is een betere waarneming van de Brink wenselijk.

Aan de oostrand van de Brink wordt aan weerszijden van de weg geparkeerd. Aan de kant van de gebouwen is langsparkeren, aan de kant van de Brink schuin parkeren. Hier worden de parkeerplaatsen door hoge banden, bomen en beukhagen afgezoomd. De beukhagen zijn een element dat in het centrum van Laren vaak is toegepast. Zij zijn ook in de parkeervoorziening ter hoogte van de basiliek aan de zuidrand van de Brink aan te treffen. Dit is dus een element dat voor samenhang zorgt. Alsnog onttrekken de hagen langs de randen de Brink aan het zicht. De voetpaden liggen niet in de Brink, ze volgen de kronkelende loop van de parkeerplaatsen. Zij faciliteren dus het parkeren en zijn niet op verblijf en recreatie gericht.

2.03 - Doorsnede Brink - parkeren langs de randen

2.04 - Hoge band belemmert afwatering van straat naar De Brink

2.05 - Rommelige rand

2. DE BRINK - BESTAANDE SITUATIE

2.3 Activiteiten

2.06 - Winter village

2.07 - Art Laren

Twee keer per jaar vinden op de Brink grotere evenementen plaats. Art Laren vindt op een lang weekeind in juni plaats. Tijdens dit evenement wordt de hele Brink in gebruik genomen. Art Laren vormt de afsluiting van de Kunstmaand Laren met tal van evenementen op het gebied van beeldende kunst, waaronder de Galerieroute en de exposities in het Singer Laren. Galeriestanden tonen hedendaagse kunst in witte paviljoens onder de bomen. Elk jaar is de plattegrond voor het evenement net iets anders. Voor de ontsluiting van de paviljoens worden kunststofbanen uitgerold.

In de wintermaanden (6 weken in november en december) is WinterVillage een zeer gewild en goed bezocht evenement in het centrum van Laren. Op de ijsbaan van 450m² kan men schaatsen of schaatsles nemen. Een restaurant met een ruim terras en een buitenbar ronden het aanbod af.

In de zuidoostelijke hoek van de Brink, in de buurt van het Brinkhuis, staat de poffertjeskraam van maart tot en met september. De historische kraam stamt uit 1875. De kraam staat met zijn terras op de weg gericht. Alle

bouwwerken houden rekening met de bestaande bomen en zijn om de bomen heen gebouwd.

Tevens mogen kleinschalige evenementen met een dorps karakter op de Brink plaatsvinden. Hiervoor zijn spelregels geformuleerd. De Brink wordt echter nauwelijks voor kleinschalige evenementen benut. Wel wordt er regelmatig Jeu de Boule gespeeld op de Brink. Hiervoor is alleen een gebied met halfverharding noodzakelijk. Door het feit dat er geen heldere padenstructuur bestaat wordt de Brink vrij weinig voor recreatieve doeleinden gebruikt. Alleen het voeren van de eendjes wordt door velen op prijs gesteld.

De evenementen maken de Brink voor enkele maanden tot het gezellige centrum van Laren. Er zijn echter ook nadelen aan verbonden. Ruimtelijk, door achterkantsituaties die bijvoorbeeld aan het monument 1940-1945 en de Mauvepomp grenzen en door de verdichting van de grond. Het is daarom zinvol bij de herinrichting van de Brink te kijken in hoeverre evenementen op een duurzame manier op de Brink gefaciliteerd kunnen worden.

2. DE BRINK - BESTAANDE SITUATIE

2.4 Monumenten

Het 'Monument voor de Gevallen' van Petronella Helena Klaassen is een bronzen beeld van een mensenviguur, liggend op een horizontale vleugel die gekruist wordt door een verticale vleugel. Het geheel is geplaatst op een zwartgranieten voetstuk. Het gedenkteken is 2,50 meter hoog. Op het voetstuk zijn in gouden letters de jaartallen '1940-1945' aangebracht.

De Van Wulfenbank is een gedenkbankje voor de dorpsonderwijzer Johan van Wulfen (1838 - 1912). In ca. 1912 is de bank vervaardigd door beeldhouwer Eduard Jacobs. Op 18 september 1907 werd de Mauvepomp bij de Coeswaerde onthuld ter nagedachtenis aan Anton Mauve. Net zoals de Van Wulfenbank is de pomp een werk van beeldhouwer Eduard Jacobs die tot 1931 in Laren leefde. De pomp moest de schoolgaande jeugd in Laren schoon drinkwater bieden. De Wilhelminaboom is een krimlinde. De boom is 1948 ter ere van het 50-jarige ambtsjubileum van Koningin Wilhelmina geplant. Een sierhek en lage bakstenen rand markeren deze bijzondere boom.

Toen het burgerplan werd opgesteld waren deze monumenten aan een dringende schoonmaakbeurt en restauratie toe. Deze werkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd. Bij een herinrichting van de Brink is het belangrijk met de aanwezige monumenten rekening te houden. Bij enkele monumenten lijkt het zinvol deze te verplaatsen of de omgeving dusdanig vorm te geven dat de monumenten een waardevolle plek op de Brink hebben en een bijdrage kunnen leveren aan het gebruik en de beleving van de Brink.

2.08 - Wilhelminaboom

2.10 - Mauvepomp

2.09 - Monument 1940-45

2.11 - Van Wulfenbank

2. DE BRINK - BESTAANDE SITUATIE

2.5 Inrichting

Op de Brink zijn niet veel inrichtingselementen aanwezig. Er zijn twee eenvoudige banken met afvalbakken bij de vijver. Tevens zijn er betonnen paaltjes als doorrijbeveiliging bij de parkeerplaatsen. Enkele CAI-kastjes faciliteren de evenementen. Het monument 1940-45 is door een taxushaag en klimopborders omkadert. IJzeren buizen vormen een laag hekwerk rondom de beplanting.

Bij de vijver bevindt zich een trafohuis. Aan de vijver zijn ooit rhododendrons geplant, vermoedelijk om dit trafohuis uit het zicht te halen. De rhododendrons zijn echter nu zo hoog gegroeid dat er vanuit de bankjes geen zicht meer op de Coeswaarde is. Alleen de paden langs de parkeerplaatsen zijn verhard. De onverharde Brink vertoont echter op grote delen geen gras.

Voor een dusdanig centrale plek midden in het dorp, een plek met een rijke historie is het inrichtingsniveau vrij armoedig. Aangezien er de afgelopen decennia niet in de Brink is geïnvesteerd lijkt het nu aan de tijd hier weer een plek met meer allure vorm te gaan geven.

2.12 - Hoge beplanting

2.14 - Diverse elementen

2.13 - Geen verharding en geen gras

2.15 - Hoge band belemmert afwatering

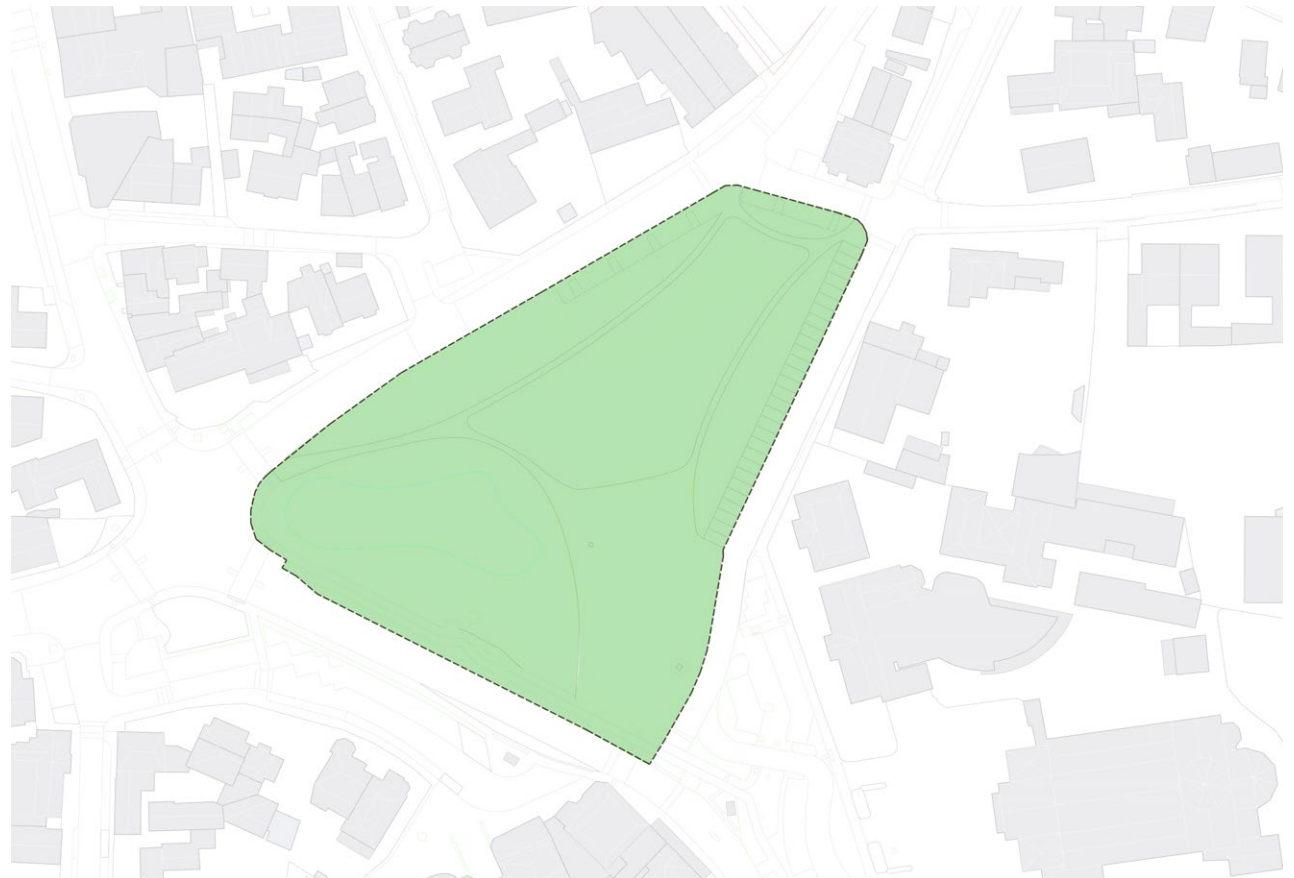
3. SCHETSONTWERP - DE BASIS

3.1 Het concept - gras als basis

Gras als basis is een vrij logische keuze. Dit past bij het originele gebruik van de Brink als verzamelplek voor vee. Dit past bij het karakter van de Brink als een vrij open en toegankelijke plek in het hart van het dorp. Dit betekent dat er weer voor een goede graszoden gezorgd zal worden. Door grondverbetering, door duurzaam gebruik en beheer van de Brink. Door iets minder bomen en meer licht en ruimte. Tevens worden de struiken op de Brink verwijderd.

3.01 - Gras vormt het tapijt op de Brink

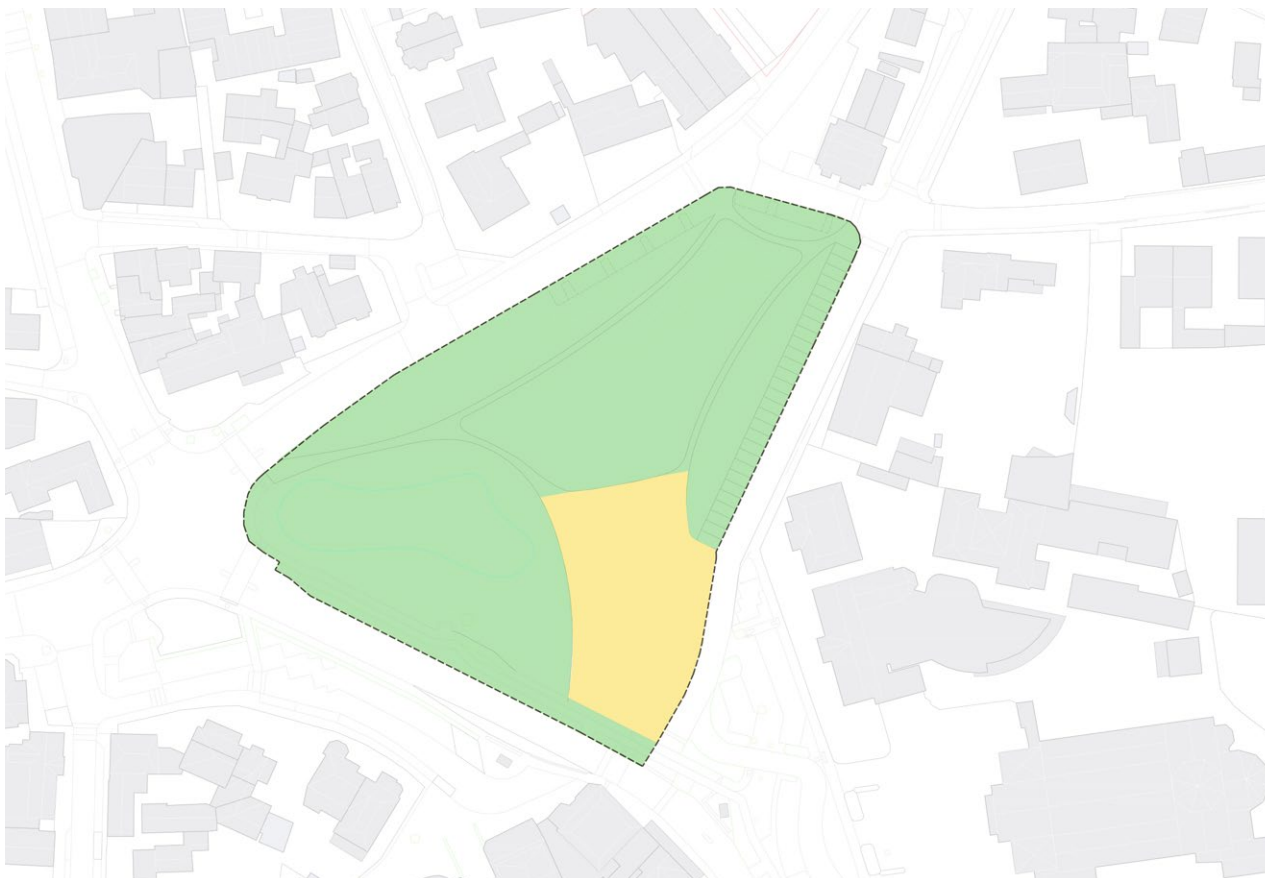

3.02 - Concept plattegrond - gras als tapijt

3.1 Het concept - centrale plek

Een centrale plek met halfverharding ontziet de rest van de Brink. Deze plek kan als dorpserv dienen. Als een centrale plek in het dorp waar evenementen plaats kunnen vinden, die culturele en sociale ontmoeting stimuleert.

Door de poffertjeskraam, Winter Laren en het centrum van Art Laren op deze plek te huisvesten wordt de overige Brink ontzien. Dit komt de bomen, het gras en het recreatieve gebruik van de Brink als groene plek in het dorp ten goede.

3.03 - Concept plattegrond - dorpserv

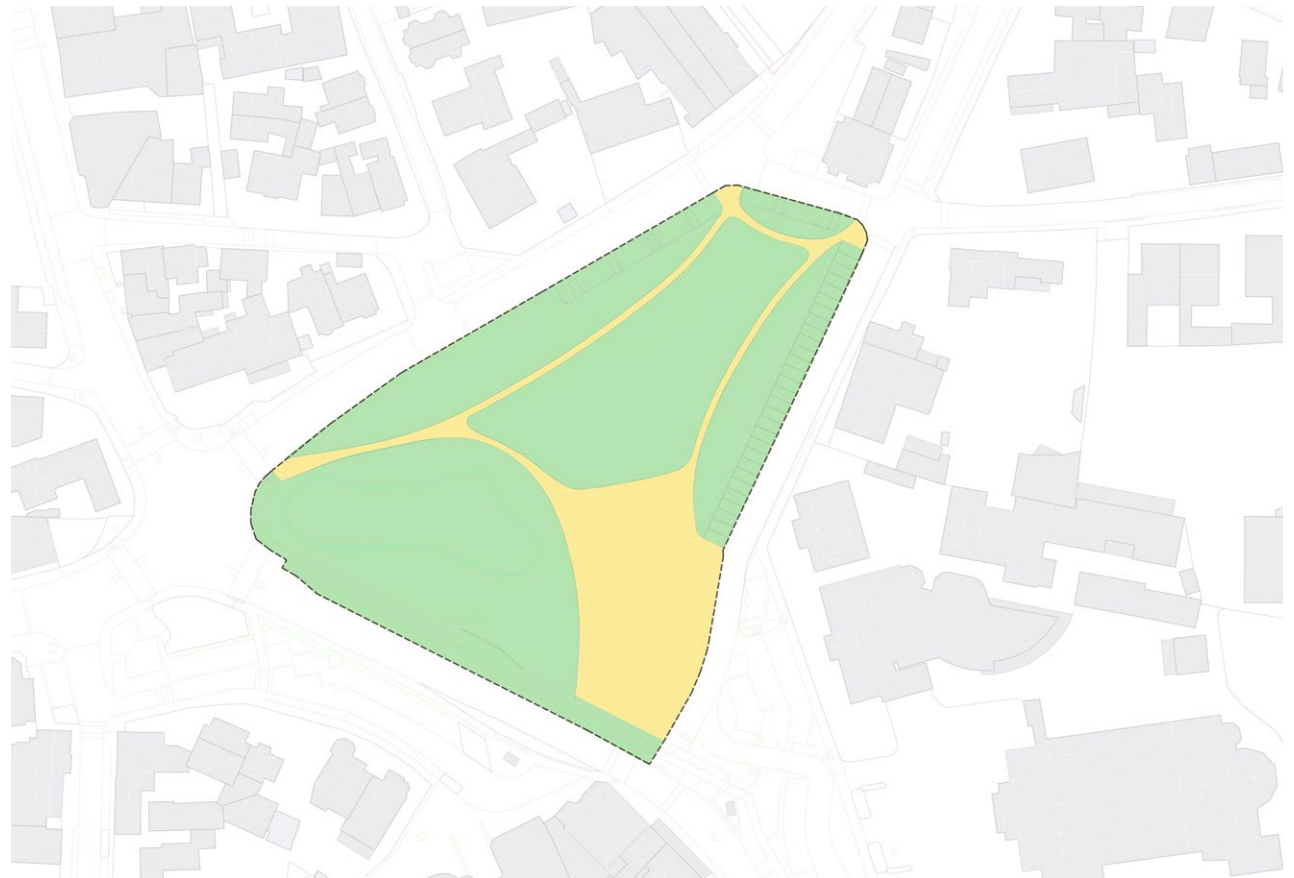
3.04 - Een ontmoetingsplek in het hart van Laren

3.1 Het concept - voetpaden in de Brink

Wandelen op de Brink, genieten van het groen in het hart van het dorp. Door de voetpaden centraal in de Brink te plaatsen wordt een wandelrondje om de Brink mogelijk en aantrekkelijk. De paden volgen niet de parkeerplaatsen maar dienen als wandelpaden over de Brink. Tegelijkertijd ontstaat de mogelijkheid deze paden als route voor Art Laren te gebruiken. Ook hierdoor wordt het gras op de Brink beschermd.

3.05 - Informele wandelpaden in het groen

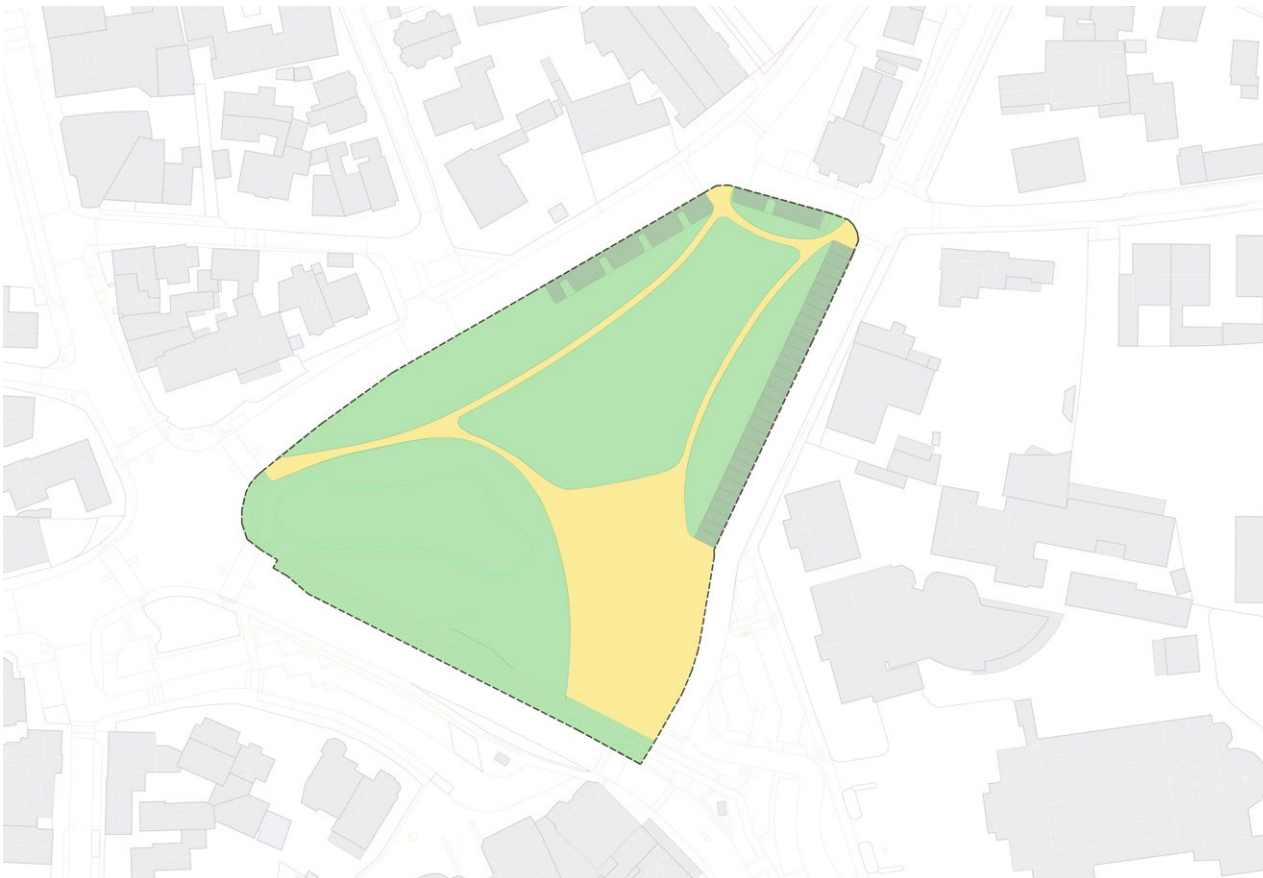

3.06 - Concept plattegrond - dorpserf en voetpaden

3.1 Het concept - parkeren (optioneel)

Bij de gekozen structuur voor de Brink met wandelpaden en een dorpserv is het niet noodzakelijk de huidige parkeerplaatsen te verwijderen. Binnen de gekozen structuur is het dus mogelijk de aanwezige parkeerplaatsen te handhaven.

Voor de waarneming van de Brink en ook met zicht op verkeersveiligheid is het echter wenselijk de parkeerplaatsen aan de kant van de Torenlaan te laten vervallen. De Brink wordt fraaier met minder parkeren langs de randen. Zeker langs de doorgangsrouten is het ruimtelijk wenselijk om het groene karakter van de Brink beter beleefbaar te maken.

3.07 - Concept plattegrond - parkeren optioneel

3.08 - Geen of minder parkeren langs de randen

3.2 Het dorpserf in de zomer

Van maart tot en met september staat de poffertjeskraam met zijn terras op de Brink. Het dorpserf is voldoende groot om het poffertjeskraam te huisvesten. Daarnaast is er ruimte rondom het monument 1940-45 om op 4 en 5 mei de oorlog te herdenken. Door de gekozen halfverharding is de ondergrond tevens goed geschikt om Jeu de Boule te spelen. Ook is er ruimte om hier de gerestaureerde muziekpaviljoen neer te zetten en op deze fraaie plek van een concert te kunnen genieten.

3.10 - Op het dorpserf is ook plek voor de muziekpaviljoen -

3.09 - plattegrond met zomerse activiteiten

3.11 - en voor de poffertjeskraam

3.12 - Halfverharding is een ideale ondergrond voor jeu de boules

3.3 De Brink - tijdens Art Laren

Ook tijdens Art Laren kan het dorpserf een centrale plek vormen. Hier kunnen met name centrale voorzieningen zoals horecapaviljoens gesitueerd worden. De kunstexpositie kan langs de randen van de Brink gearrangeerd worden. Daardoor zijn de plekken goed bereikbaar vanaf de rand voor de aanvoer en opbouw van het materieel. Het nieuwe voetpadenstelsel biedt een fraaie ontsluitingsstructuur voor Art Laren.

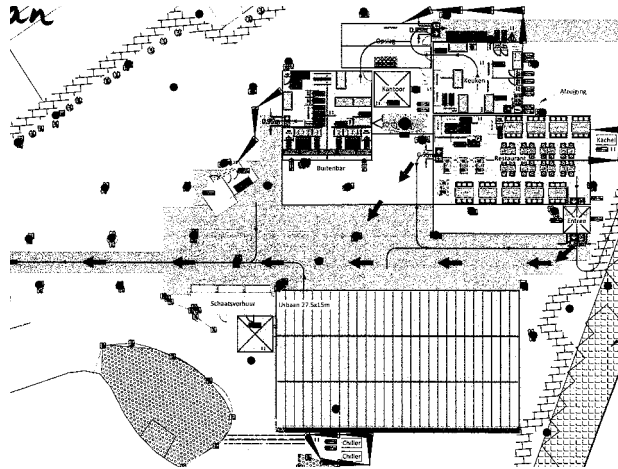

3.13 - Art Laren

3.14 - plattegrond met een mogelijke opstelling Art Laren

3.3 Het dorpserf in de winter

3.17 - Plattegrond Wintervillage

Wintervillage is een zeer bekend evenement en trekt bezoekers uit de hele regio. Wintervillage biedt naast een schaatsbaan ook een restaurant en een buitenbar.

Dit concept kan in een compactere vorm ook op het dorpserf worden gehuisvest. Door de ligging dicht bij de wegen is expeditie makkelijk mogelijk. Door dit evenement op een centrale plek te organiseren kunnen gras en bomen op de rest van de Brink beter groeien. Het dorpserf is de centrale en meest gezellige plek in het dorp en op de Brink.

3.16 - plattegrond met compacte opstelling Wintervillage

3.18 - De schaatsbaan van Wintervillage

3.4 De Basis - het dorpserf

Gebaseerd op het concept en de wensen en eisen aan de vernieuwing van de Brink is het hiernaast getoonde schetsontwerp uitgewerkt. Dit ontwerp versterkt de ruimtelijke beleving van de Brink met gras als basis, met een een verjonging van de bestaande bomen en met paden in de Brink die een aangenaam wandelrondje over de Brink mogelijk maken.

Tevens is het dorpserf voldoende groot om plek te bieden aan sociale en culturele ontmoeting, aan de poffertjeskraam in de zomer, aan Art Laren en een verkleinde variant van Winter Village.

Deze basis is het vertrekpunt voor een nadere uitwerking. Daarnaast speelt nog een vraagstuk dat van invloed zal zijn op de vernieuwing en de beleving van de Brink. Dit is de wateropgave die in het volgende hoofdstuk wordt toegelicht.

3.19 - De Basis - schetsontwerp met het dorpserf

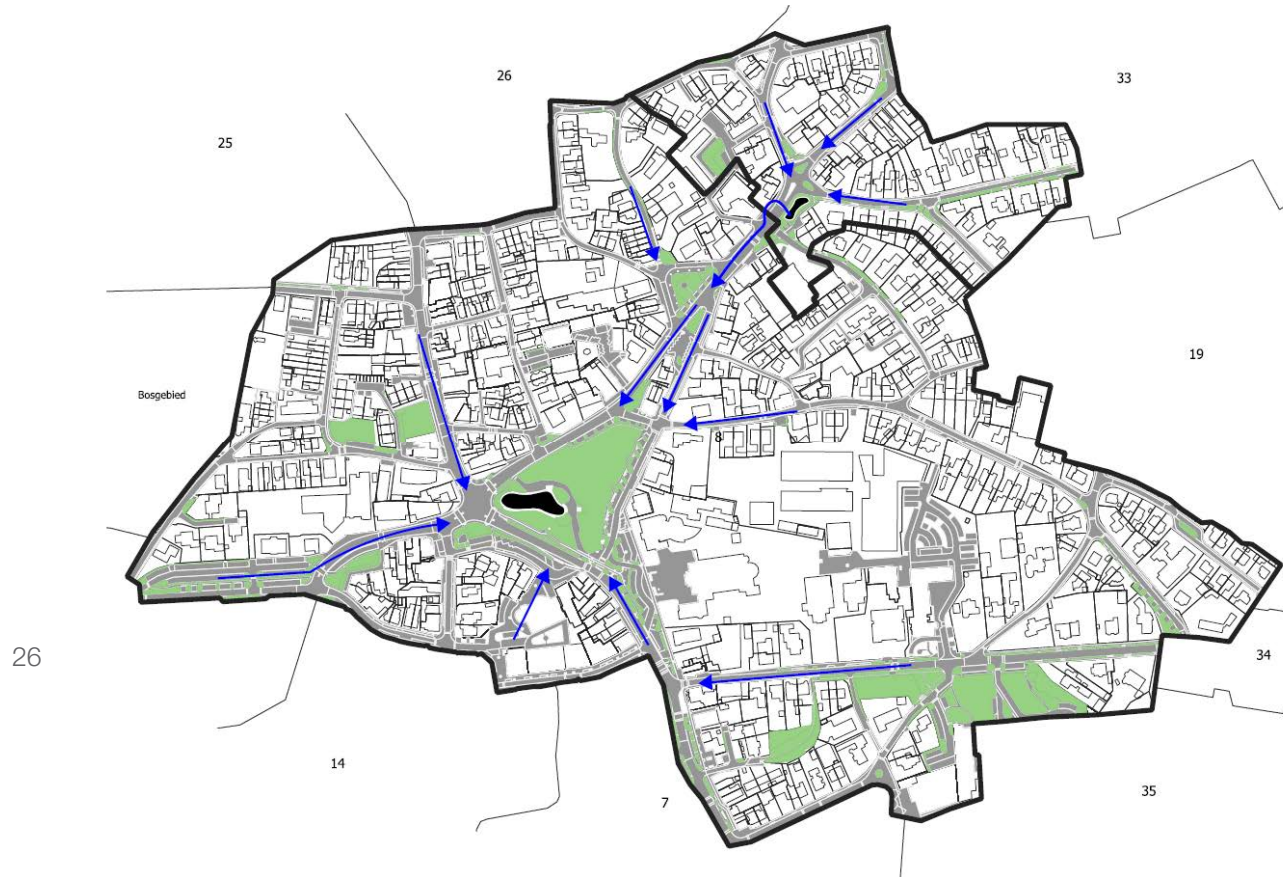
4. DE WATEROPGAVE

4.1 De opgave

Laren kent een belangrijke waterbergingsopgave. Het regent steeds vaker heel hard. Extreme regenbuien geven grote druk op het riool. Riool is om afvalwater af te voeren, niet voor de afvoer van schoon regenwater. De gemeente werkt eraan om zo min mogelijk regenwater in het riool op te vangen.

Door de omringende hoger gelegen gebieden loopt het oppervlaktewater zonder maatregelen te nemen af in richting centrum. Daarom wordt voor heel Laren het Masterplan Laren Regenklaar opgesteld. Per deelgebied moeten maatregelen worden genomen en moet buffer worden gerealiseerd. De Brink is aangewezen als waterbuffer om regenwater uit het centrum dat niet met het riool kan worden afgevoerd (buien > 24/ uur) op te vangen. Het gaat daarbij om het opvangen van regenwater uit het centrum bassin waar de Brink onderdeel van uitmaakt. Daarnaast spelen enkele aanvullende vraagstukken in het centrum waarbij waterberging in de Brink een oplossing kan bieden.

Om deze vraagstukken op te kunnen lossen is vanuit het Masterplan Regenklaar een benodigde bergingscapaciteit van 1.800m³ op de Brink uitgerekend. Wij hebben ruimtelijk onderzocht hoe deze berging inpasbaar is en drie scenario's daarvoor ontwikkeld. Al deze scenario's kunnen met de basis (schetsontwerp) gecombineerd worden.

4.2 De Bestaande situatie

Het grondwaterpeil op de Brink fluctueert tussen 2,5 en 2,8m N.A.P. Het maaiveld ligt op 4,8m N.A.P. (Straatniveau uitrit Kerklaan). In het verleden was de Coeswaerde een natuurlijke vijver. Maar om die situatie te herstellen zou de bodem van de vijver op 2,5 m onder maaiveld komen te liggen. Er ontstaat dan een vrij grote afstand tussen water en omringend gazon, waardoor de belevingswaarde van het water verminderd wordt.

Het lijkt erop dat de Brink in de tijd is opgehoogd en dat het grondwater hoger stond. Modeleringen van het grondwater geven aan dat door het afkoppelen van hoger gelegen delen de grondwater stand wel zal stijgen maar dat zal in de buurt van de 15 cm zijn. Om een bergende functie te hebben en uitgaande van de laatste schetsen zou een bodem van 1,8 m onder maaiveldniveau (3m NAP) voldoende moeten zijn. Dat is nog steeds vrij diep en vraagt wel om een 'bodemconstructie' waarbij aandacht nodig is voor infiltratie mogelijkheden.

In de huidige situatie ligt de Brink al met al ietsje hoger dan de omliggende straten. Om waterberging op de Brink te realiseren moet deze bereikbaar zijn voor afstromend water uit de omgeving. Bovengrondse inlaten hebben daarbij de voorkeur omdat deze minder gevoelig zijn voor verstoppingen dan bijvoorbeeld kolken.

4.02 Doorsnede bestaande situatie Brink - de Brink ligt een beetje hoger dan de omgeving

4.03 Doorsnede bestaande situatie Brink - het waterpeil in de Coeswaerde ligt hoger dan het grondwaterpeil

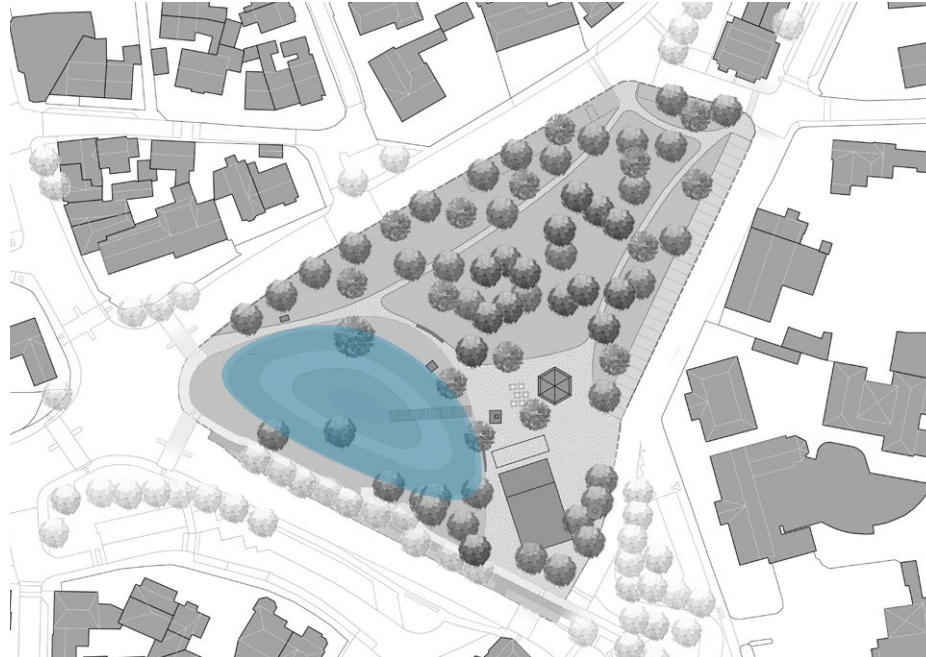
4.04 Plattegrond Brink met een natuurlijke vijver

4.3 De drie modellen - model 1

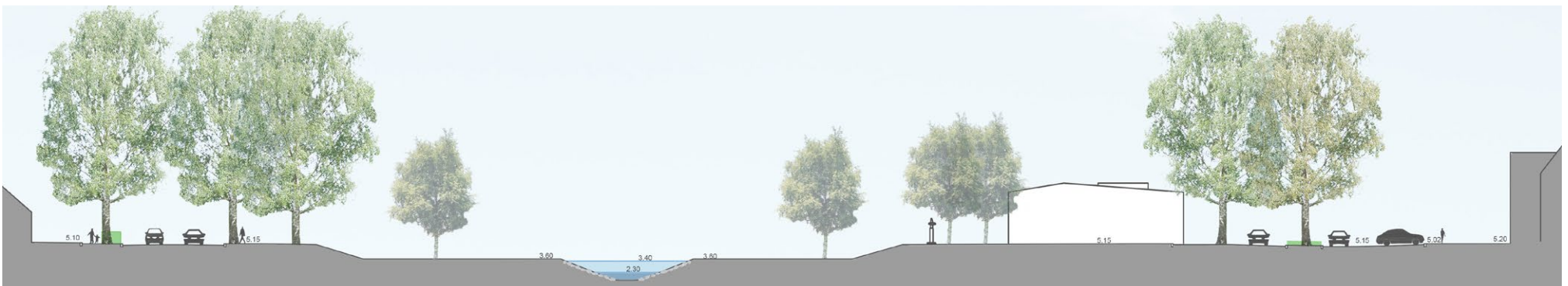
Waterberging in fluctuerende vijver

Deze variant lijkt in eerste instantie de meest logische oplossing. Waterberging in de Coeswaarde. In de huidige situatie is de Coeswaarde echter een kunstmatige vijver in een betonnen constructie. Om voldoende bergingscapaciteit te realiseren zal deze constructie verwijderd moeten worden. Er komt een natuurlijke vijver met een schommelend waterpeil dat voor het merendeel van het jaar behoorlijk lager ligt dan de huidige Coeswaarde.

Rondom de Coeswaarde staan minder bomen. Het is dan ook makkelijker dit gebied als geheel uit te diepen. Op deze manier kan de ruimtelijke relatie met het laag gelegen water worden verbeterd en ontstaat er voldoende bergingscapaciteit bij hevige regenbuien. Het nadeel van deze variant is echter dat het water optisch minder aanwezig zal zijn dan in de huidige situatie. Door het schommelende waterpeil dient aandacht te worden geschonken aan een natuurlijk ogende uitvorming van de rand om een rommelig beeld te voorkomen.

4.05 De vijver en het verlaagde gebied eromheen biedt bergingscapaciteit

4.06 Het grondwaterpeil ligt ruim onder maaiveldniveau - bij heftige regen is in het verlaagde gebied veel bergingscapaciteit

4.3 De drie modellen - model 2

Technische oplossing

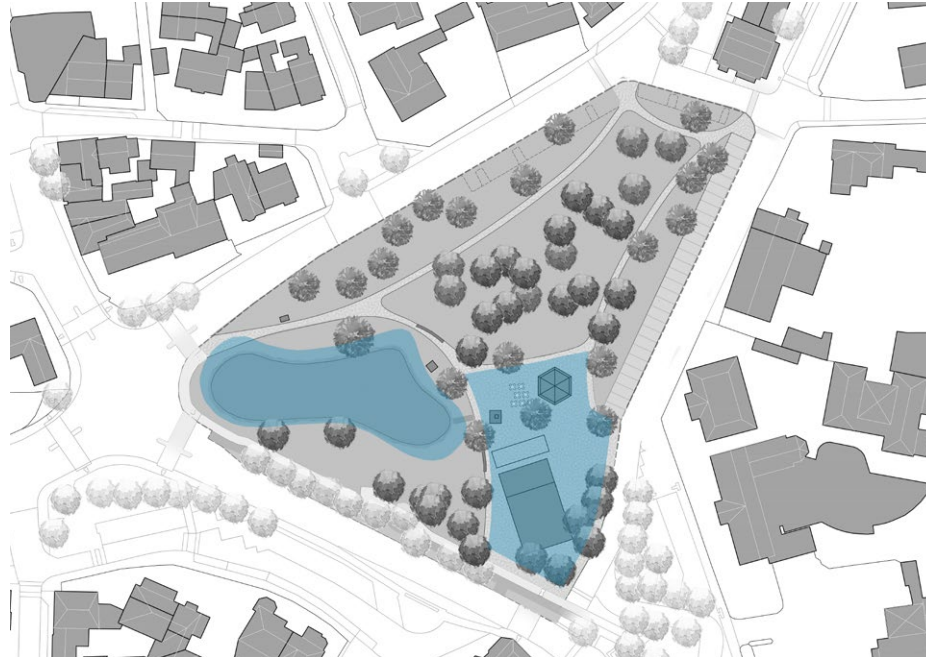
Bij deze variant wordt met name de toevoer van het oppervlaktewater naar de Brink verbeterd. Langs de rand worden ondiepe geulen uitgevormd en ook rondom de Coeswaarde kan het gebied lichtjes gemodelleerd worden om de bergingscapaciteit te verhogen.

Het is echter niet de bedoeling de randen al te laag vorm te geven. Anders wordt de Brink door deze ingreep minder toegankelijk en dat is uiteraard niet wenselijk voor het hart van het dorp. Bij deze variant ontstaat dan ook onvoldoende bergingscapaciteit.

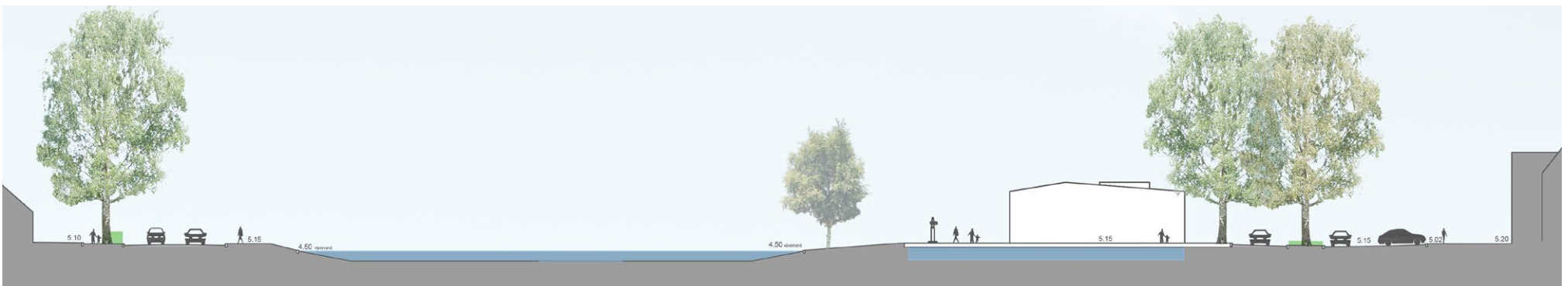
Onder het dorpserf zal daarom bij deze variant een technische oplossing (bijvoorbeeld berging in kratten) toegepast moeten worden. Deze oplossing is dan niet zichtbaar, waterberging is geen integraal onderdeel van de vormgeving van de Brink. Tevens is een technische oplossing duurder dan de overige varianten.

4.07 Plattegrond Brink met een technische oplossing onder het dorpserf

4.08 Beperkt bergingscapaciteit bij de Coeswaarde en in een technische oplossing onder dorpserf

4.09 Waterberging in een technische oplossing en in het gebied van de Coeswaarde

4.10 Plattegrond Brink met een verlaagd middengebied

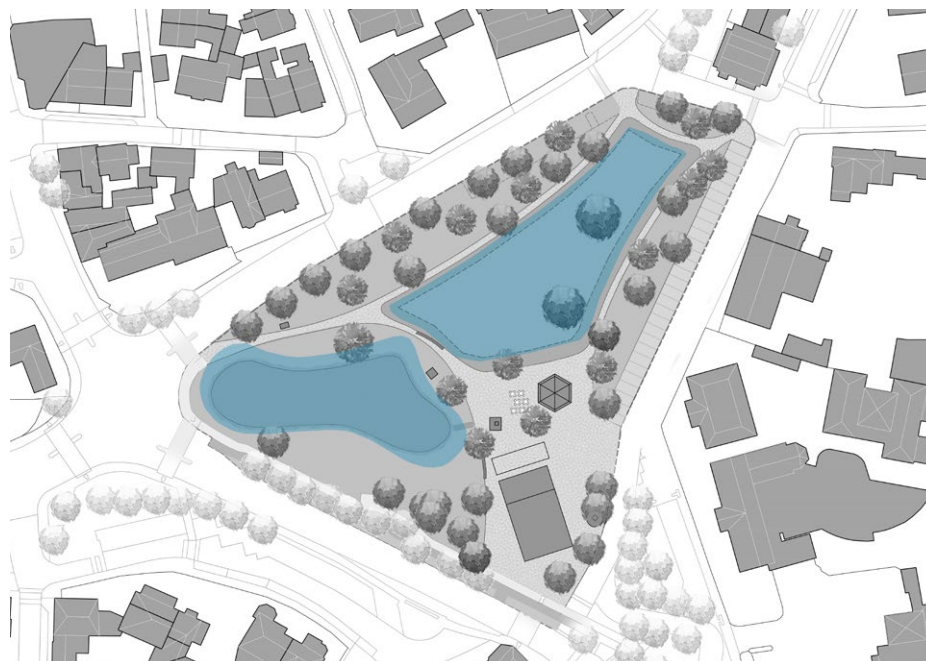
4.3 De drie modellen - model 3 Berging in verlaagd middengebied

Met oog op de wens dat er meer licht en lucht op de Brink komt, die tijdens de enquête door veel mensen is geuit, bestaat ook de mogelijkheid voor een derde variant. Deze zal het aanzien van de Brink het meest beïnvloeden.

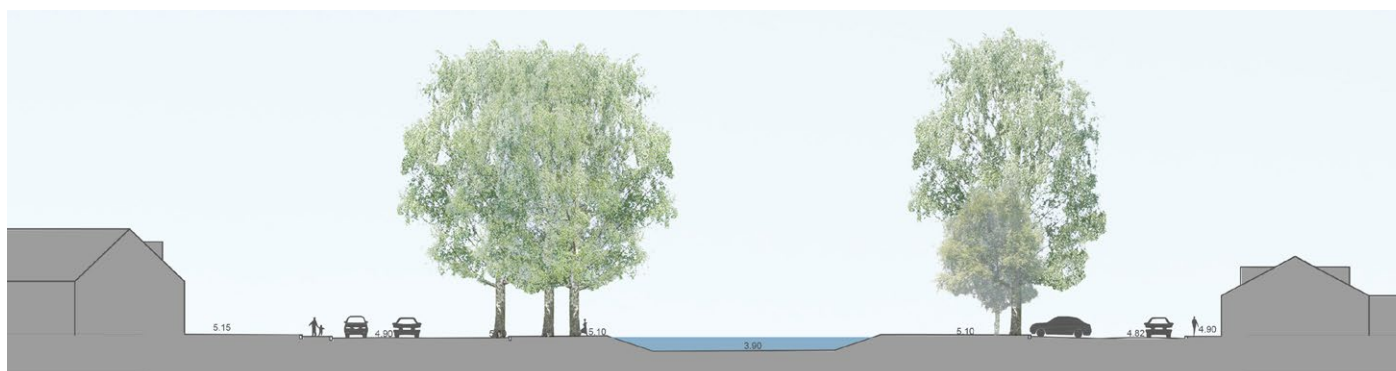
Bij deze variant is gekozen voor bergingscapaciteit in het midden van de Brink. Hiervoor zal het middengebied verlaagd worden, bestaande bomen in dit deel moeten hiervoor worden gekapt. Het middendeel heeft voldoende maat om de benodigde bergingscapaciteit met een natuurlijk ogend, flauw talud te kunnen realiseren.

Door deze ingreep krijgt de Brink een duidelijk ander karakter. Net zoals bij veel klassieke brinken ontstaat een rand van bomen en een open middengebied. Vrij specifiek is echter de verlaging.

Deze is een ruimtelijke bijzonderheid. In dit verlaagde deel zal alleen bij zeer hevige regenbuien tijdelijk water komen te staan. De verwachting is dat dit ongeveer één keer in de twee jaar zal voorkomen. Water zal dan alsnog relatief snel kunnen infiltreren aangezien het hier om een zandige ondergrond gaat.

4.11 Beperkt bergingscapaciteit bij de Coeswaarde en in een verlaagd middengebied

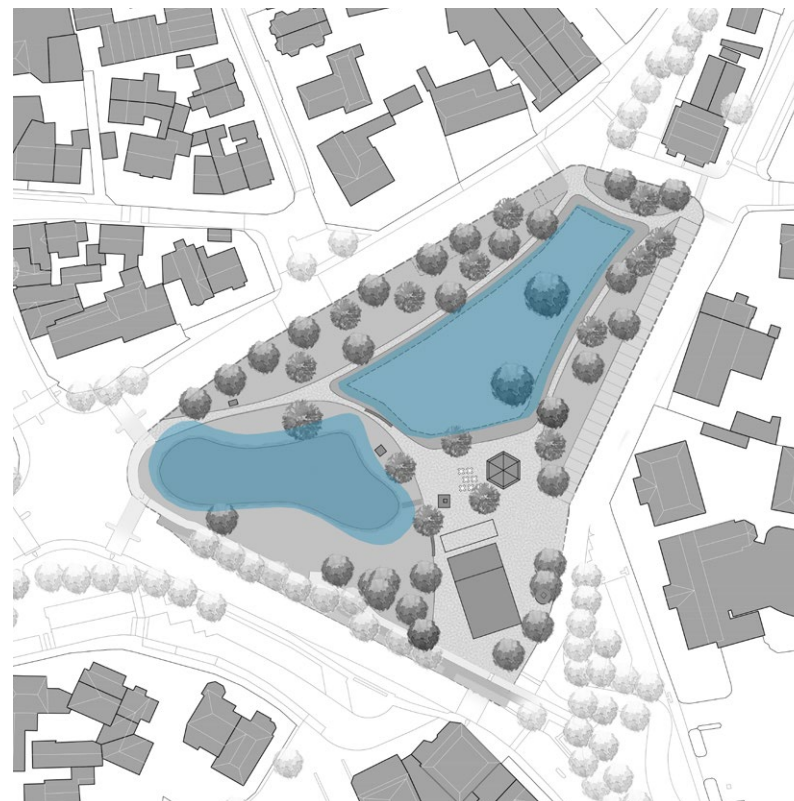

4.12 Waterberging in een verlaagd middengebied - alleen bij sterke regen zal hier tijdelijk water staan

5.01 Plattegrond Brink - schetsontwerp/de basis

+

5.02 Plattegrond Brink met waterberging in een verlaagd middengebiet

5. HET VOORKEURSMODEL

5.1 Een combinatie van de basis en de waterbergingsopgave

Het schetsontwerp biedt antwoord op het merendeel van de vraagstukken. Het dorpserf als ontmoetingsplek, een informele padenstructuur en gras als basis op de Brink zijn daarvan de ingrediënten. Dit vernieuwingsvoorstel mag op brede steun bij de omwonenden rekenen. Dit werd tijdens de tweede informatieavond duidelijk.

Daarnaast speelt de opgave bij hevige buien een flinke hoeveelheid water voor een korte periode op de Brink te bergen. In de tweede avond zijn de hiervoor denkbare modellen getoond. Het derde model met een verlaagd middengebied wordt het positiefst ontvangen.

Uiteraard zal dit tot een duidelijke verandering leiden van de uitstraling en ruimtelijke beleving van de Brink. De Brink krijgt een verlaagd middengebied met een open karakter. Een flink aantal bomen zal hiervoor gekapt moeten worden.

Het centrum van Laren wordt hierdoor 'regenklaar' gemaakt. Het behoudt zijn groene karakter. Er ontstaat meer licht en ruimte op de Brink. Zo ontstaat een fraaie parkachtige ruimte midden in het dorp. Een plek met lichte plekken en plekken onder bomen, met halfverharding en gazon. Een plek die veel meer ruimte biedt voor recreatie dan in de huidige situatie.

5.03 - gras als basis

5.04 - informele wandelpaden in halfverharding

5.05 - het dorpserf - een centrale plek in halfverharding

5.06 Uitwerking voorkeursmodel met voetpadenstelsel en solitaire bomen aan de Coeswaarde en in het verlaagde middengebiet

5.2 Natuurlijke berging in het middengebied

Door voor een verlaagd middengebied te kiezen ontstaat een verbijzondering van de Brink. In dit gebied is voldoende ruimte voor de benodigde bergingscapaciteit en om deze op een soepele manier vorm te geven.

Flauwe taluds in het gras vormen een natuurlijk ogend geheel en leveren informele zitplekken op. De bestaande bomen in het middendeel zullen hiervoor gekapt moeten worden, de bomen in de rand blijven behouden. Er ontstaat het beeld van een klassieke brink met een stevige bomenrand en een middengebied met een open karakter.

In het vernieuwde middendeel zullen een aantal solitaire bomen worden geplant die voor meer variatie zullen zorgen en die het parkachtige karakter van de Brink versterken. Door het open middengebied krijgt de Brink meer licht en een opener karakter. Het gebied wordt overzichtelijker, de groene taluds en de solitaire bomen krijgen een centrale plek in de ruimtelijke beleving.

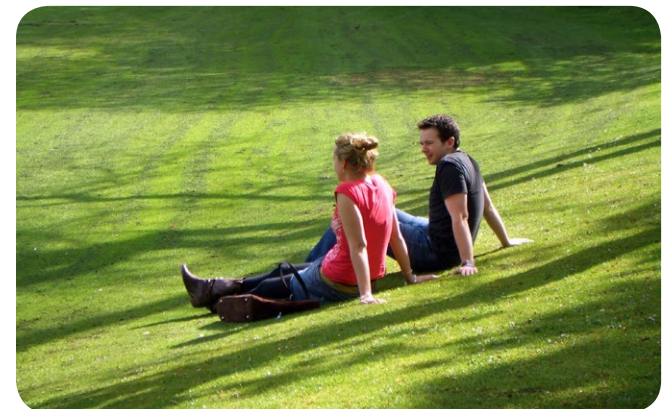
Het verlaagde deel is niet of nauwelijks geschikt om tijdens Art Laren kraampjes te vestigen of om onderdelen van Winter Village op te nemen. Dit biedt echter de kans om dit deel vrij te houden van het gebruik door evenementen. Ook tijdens evenementen behoudt de Brink zijn groene karakter. Gras en bomen blijven beleefbaar.

5.07 - flauwe taluds in het centrale deel van de Brink

5.08 - een kader van bomen

5.09 - taluds als informele zitplekken

5.10 - De Van Wulfenbank (B) staat aan de rand van de Brink

5.12 - De Mauvepomp (C) staat te dicht op de poffertjeskraam

5.11 - Situatietekening kunstwerken

5.13 - Het monument 1940-45 (A) omkadert door hagen

5.3 Monumenten op de Brink

In de huidige situatie is er een aantal monumenten die door de huidige vormgeving van de Brink of de huidige positie niet tot hun recht komen. De afbeeldingen op deze pagina tonen de huidige positie.

Op de vernieuwde Brink komt het monument 1940-45 (A) centraal op het dorpserv te liggen. Daardoor ontstaat er voldoende ruimte rondom het monument. De fraaie sculptuur is weer alzijdig beleefbaar. Een grotere plaat als voetstuk zorgt voor een duidelijke positionering op het nieuwe dorpserv en enige afstand tot de daar te verwachten activiteiten.

De Van Wulfenbank (B) staat in de huidige situatie te dicht op de weg en wordt niet of nauwelijks als bank benut. Door hier een centralere positie met zicht op de vijver te kiezen kan de Van Wulfenbank ook weer als bank worden benut.

De poffertjeskraam wordt rondom de aanwezige bomen opgebouwd. Hierdoor bevindt zich de Mauvepomp (C) echter voor een groot deel van het jaar vlak langs de gesloten zijkant aan de poffertjeskraam. Door de Mauvepomp een klein beetje op te schuiven ontstaat ook hier weer meer ruimte rondom het monument.

5.14 - Situatietekening kunstwerken

5.15 - Voorstel nieuwe boomsoort: *Gleditsia*

5.17 - Voorstel: enkele lindes als solitaire bomen

5.16 - Situatietekening met bestaande bomen

5.18 - Lentebloeiërs in het gazon

5.3 Beplanting op de Brink

Voor de verlaging van het middengebied is het uiteraard noodzakelijk de bomen in deze zone te kappen. Op deze manier ontstaat een centraal deel van de Brink met een open karakter.

Daarnaast zijn een aantal bomen in een slechte toestand. Deze staan op de tekening op deze pagina in het rood aangegeven. Ook deze bomen zullen gekapt moeten worden. Dit betekent dat in totaal 41 bomen gekapt moeten worden.

Door de zware ingreep in het middengebied willen wij in de randen zoveel mogelijk van de bestaande eiken handhaven. Op deze manier blijft een stevige rand van eiken bestaan.

In het middengebied en rondom de vijver zullen in totaal 10 nieuwe bomen geplant worden. Het merendeel van deze bomen heeft een solitaire positie. Hier kunnen dan ook bomen worden gekozen die groot worden, die een stevige uitstraling hebben en een bijdrage leveren aan een verhoogd biodiversiteit. Lindes, esdoorns en notenbomen zijn hiervoor denkbaar.

Gras is de basis voor de nieuwe Brink. Voor enige variatie zorgen bloemenbollen die bij de vijver in de grond aangebracht zullen worden. Zo ontstaat al vroeg in de lente een kleurrijk beeld dat dan later door het stevige groen van gras en bomen wordt afgewisseld.

5.19 - Situatietekening nieuwe en bestaande bomen

5.4 Het meubilair

A

B

C

5.20 - Natuursteenplaat als voetstuk voor het monument 1940-45 en donkere fietsnietjes

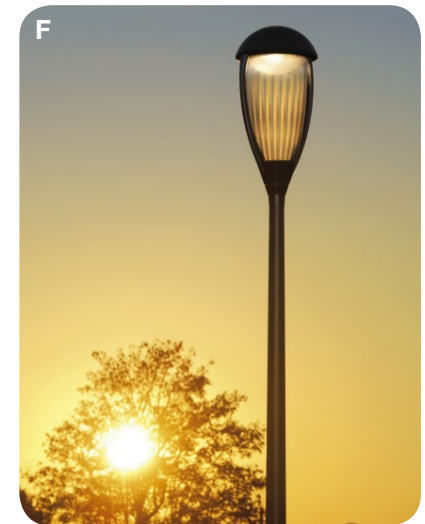
5.21 - antracietgrijze prullenbak

D

E

F

5.22 - een eendenkorf vervangt het huidige gebouwtje

5.23 - klassieke banken met een donkere metalen frame

5.24 - lichtarmatuur met een sjeke uitstraling

Op de Brink bevinden zich maar enkele inrichtingselementen. Dit willen wij ook graag zo houden. De Brink vraagt niet om veel meubilair. Daarom is het echter wel belangrijk bij de enkele elementen die er zijn en die er ook in de nieuwe situatie weer zullen komen voor een goede onderlinge afstemming te zorgen en hoogwaardige elementen te kiezen. Een donkere kleurstelling zorgt voor een robuuste en sjeke uitstraling. De elementen kennen een klassieke, ingetogen vormgeving. Banken, lantaarnpalen, fietsnietjes en afvalbakken zijn duidelijk familie van elkaar en zorgen voor meer samenhang in de vormgeving van de Brink. Alleen het dorpserf wordt verlicht.

5.25 - Situatietekening inrichtingselementen

5.5 Afschermen

Er zijn een aantal elementen op de Brink die, soms tijdelijk, aan het zicht moeten worden onttrokken. Dit betreft een trafohuis (A) aan de vijver. Nu is dit trafohuis verstopt tussen de rhododendrons. Deze zorgen echter niet alleen maar voor een afscherming van het trafohuis maar onttrekken de Coeswaarde vanaf de noordzijde nagenoeg geheel aan het zicht. Hier moet dus een andere oplossing worden toegepast.

Hetzelfde geldt voor de achterkant van de poffertjeskraam (B). Hier wordt elk jaar een aarden wal gevormd. Daarop worden hagen geplant. Het is niet verbazingwekkend dat deze poging weinig efficiënt is. Een haag die elk jaar herplant wordt vormt uiteraard geen dichte scherm. Ook de aarden wal toont weinig aantrekkelijk.

Voor beide situaties is een bijzonder vormgegeven metalen scherm een duurzamere keuze. De trafo kan op een fraaie manier worden ingepakt. En in dezelfde manier kan een scherm voor de poffertjeskraam worden ontwikkeld. Een flexibel scherm die ook voor andere achterkantsituaties bij evenementen op de Brink of eventueel ook elders in Laren kan worden toegepast.

5.26 - Hoogwaardige detaillering scherm

5.27 - Een hoogwaardig scherm haalt achterkanten uit het zicht

5.28 - Situatietekening af te schermen onderdelen

6. PARTICIPATIE

6.1 Het proces

Om de goede invalshoek voor de vernieuwing van de Brink te bepalen, is een intensief planvormingsproces opgestart. Binnen de gemeente is een werkgroep opgericht. Bij deze werkgroep waren de afdelingen ruimtelijke ordening, verkeer, groen en beheer, evenementen en communicatie betrokken. Vanuit de opgave Laren 'regenklaar' te maken heeft ook een deskundige op het gebied van waterhuishouding meegedacht in de planvorming.

Op deze manier konden wij tot een goede verkenning komen van alle vraagstukken die spelen rondom de herinrichting van de Brink. Tijdens de fase van het ontwerp konden wij de haalbaarheid van onze scenario's toetsen en waar nodig bijstellen.

Ook wilden wij graag in overleg met de omwonenden en belanghebbenden. Een kloppend hart van het dorp moet niet alleen functioneel en goed verzorgd zijn, het moet ook draagvlak hebben bij de bewoners van het dorp. Het moet uitnodigen tot verblijf, recreatie en sociale en culturele ontmoetingen faciliteren. De Brink is in de huidige situatie al een centrale plek in het dorpsleven. Daarom is het dan ook extra belangrijk te begrijpen, hoe de Brink gebruikt wordt, hoe de evenementen in elkaar zitten en wat door de omwonenden bijzonder gewaardeerd wordt of waar men zich aan stoort.

In een eerste informatieavond hebben wij getracht juist deze informatie bij de omwonenden op te halen.

RESULTATEN ENQUÊTE

HUIDIGE SITUATIE

6.01 - Poster met samenvatting resultaten eerste bijeenkomst

De tweede informatieavond had twee onderwerpen. Enerzijds werd een basisplan gepresenteerd. Een plan dat door een aantal kleine ingrepen ervoor zorgt dat de Brink als groene brink behouden blijft en tevens plek biedt aan sociale en culturele ontmoeting.

Daarnaast hebben wij het waterhuishoudkundige vraagstuk toegelicht. De Brink als buffer voor sterke regen. Hiervoor hebben wij een drietal scenario's uitgewerkt hoe de Brink deze opgave kan vervullen. Dit was tegelijkertijd ook de toets voor het draagvlak bij de bewoners voor de verschillende scenario's.

6.02 - Posters tweede bijeenkomst

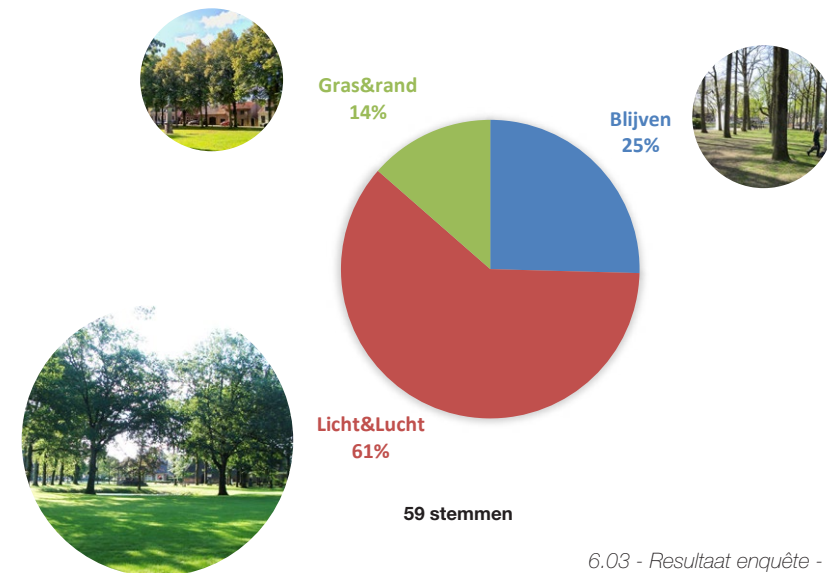

3.2 Resultaten 1e workshop en enquête - analyse van de Brink en mogelijke thema's

Na een grondige analyse van de Brink, de historie en een vergelijking met andere brinken in Nederland hebben wij onze bevindingen tijdens een eerste informatieavond gedeeld. Wij hebben laten zien waar wij denken dat het beter kan. Tevens hebben wij een aantal thema's of denkrichtingen voor een ontwerp laten zien.

Via een enquête-formulier kon iedereen vervolgens zijn mening uitbrengen. Ook was er de mogelijkheid wensen of aanbevelingen op het formulier te schrijven. Ook hier hebben veel mensen gebruik van gemaakt. Per onderwerp hebben 71 tot 55 mensen hun stem uitgebracht. De resultaten van deze enquête maar ook de bevindingen van diegenen die aan deze eerste avond hebben deelgenomen zijn voor ons het vertrekpunt geweest voor het ontwerp.

Bomen

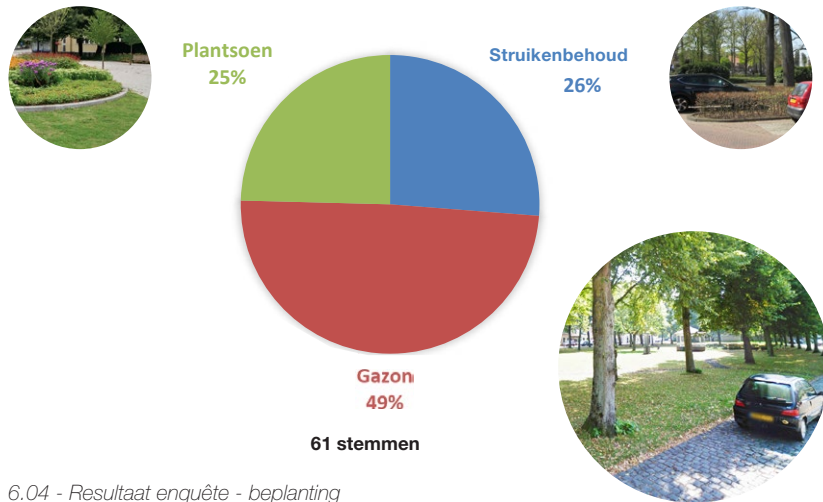

6.03 - Resultaat enquête - bomen

De vraagstelling voor de bomen op de Brink is dusdanig geformuleerd: Handhaven we alle bomen? Wordt er strategisch gedund? Of krijgt de Brink een omlijsting van bomen? Bij een omlijsting van bomen zou er sprake zijn van een open gazon in het midden van de Brink.

Over dit onderwerp hebben 61 mensen hun stem uitgebracht. Als het aantal stemmen in percentages wordt omgerekend, betekent de stemverdeling dat 14% van de omwonenden voor een open gazon met een omlijsting van bomen kiest. 25% wil dat de huidige situatie gehandhaafd wordt. 61% zijn voor meer licht en lucht op de Brink. Hiervoor zouden bomen gekapt moeten worden, zodat er een lossere bomendak ontstaat.

Beplanting

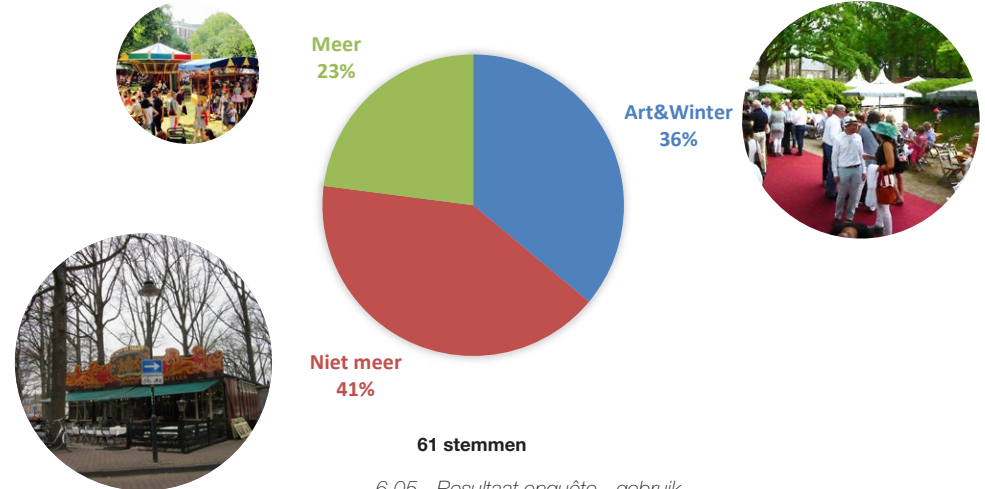

6.04 - Resultaat enquête - beplanting

Ook voor de beplanting zijn foto's van de huidige situatie en mogelijke referentiebeelden vertoond. De vraagstelling was of men de huidige struiken wilden behouden, of de Brink omgevormd moest worden tot gazon of dat plantsoen toegevoegd moest worden.

Over dit onderwerp hebben 61 omwonenden hun stem uitgebracht. 25% wil graag meer bloemen zien, 26% wil de struiken behouden, 49% heeft voor een gazon gestemd.

Gebruik

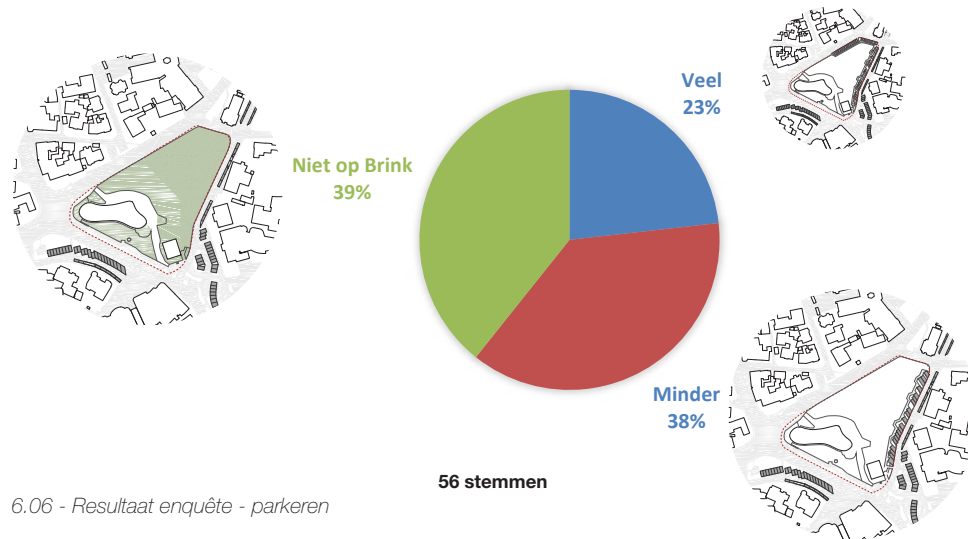
6.05 - Resultaat enquête - gebruik

Het gebruik van de Brink met name voor evenementen was zeker een van de meest complexe vraagstukken. De twee grotere evenementen (Art Laren en Wintervillage) zorgen voor reuring en levendigheid op de Brink. Het intensieve gebruik heeft echter ook nadelig effect voor het onderhoud van de Brink en de beplanting.

Hier is de vraagstelling zo geformuleerd: Moeten Art Laren en Wintervillage op de Brink blijven? Wilt u rust en regelmaat of juist een bruisende en afwisselende Brink.

De stemmen zijn verdeeld. 61 omwonenden hebben hun stem uitgebracht. 36% willen Art Laren en Wintervillage op de Brink blijven huisvesten. 41% willen dat niet meer en 23% willen juist meer reuring en activiteiten op de Brink.

Parkeren

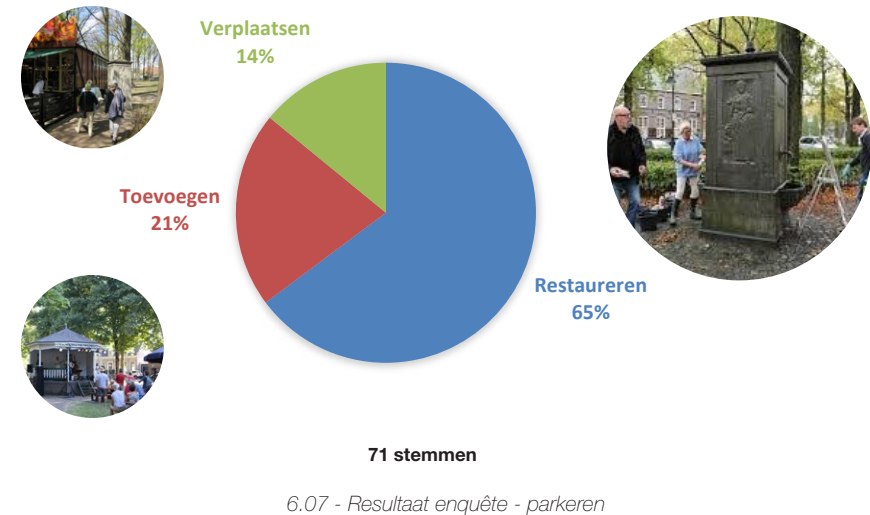

In eenvoudige schetsen is aangetoond waar nu op de Brink geparkeerd wordt en hoe het minder kan. Daarbij is echter nog geen oplossing aangedragen voor parkeerplaatsen die hier eventueel komen te vervallen.

De vraagstelling is zo geformuleerd: Moeten wij het aantal parkeerplaatsen maximaliseren, moet er minder parkeren zijn langs de Brink of moet helemaal niet op de Brink geparkeerd worden?

56 stemmen zijn uitgebracht. Daarvan is 23% voor veel parkeerplaatsen op de Brink (schets met huidige situatie), 38% ziet graag minder parkeerplaatsen op de Brink en 39% wil dat er niet meer op de Brink geparkeerd wordt.

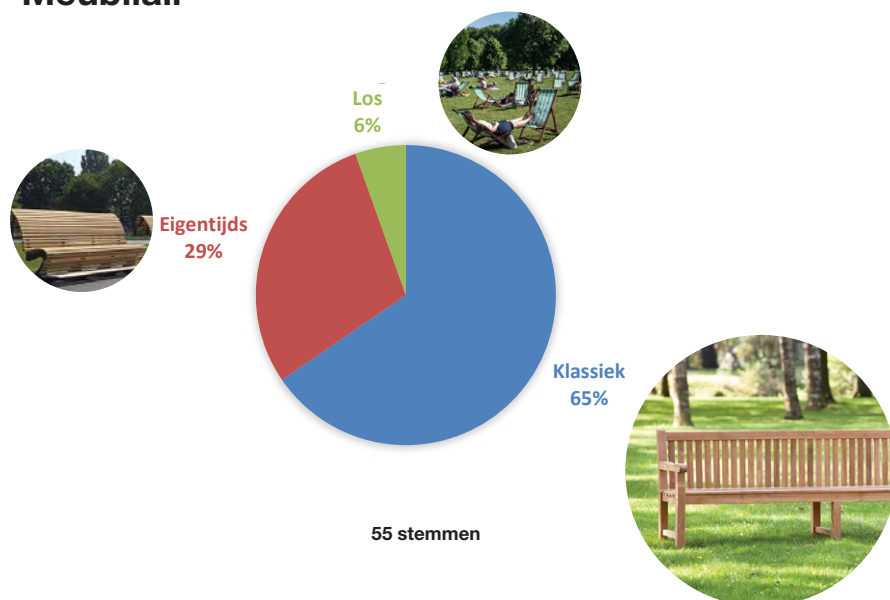
Monumenten

Voor de monumenten op de Brink zijn drie denkrichtingen aangedragen: restaureren, toevoegen, verplaatsen. Dat betekent dat ook de optie is aangedragen om nieuwe kunstwerken op de Brink te plaatsen.

Over dit onderwerp zijn 71 (de meeste) stemmen uitgebracht. De keuzes zijn helder. Alleen 14% van de omwonenden willen dat de monumenten verplaatst worden. 21% ziet graag dat monumenten worden toegevoegd. 65% wil dat de aanwezige monumenten gerestaureerd en in ere hersteld worden.

Meubilair

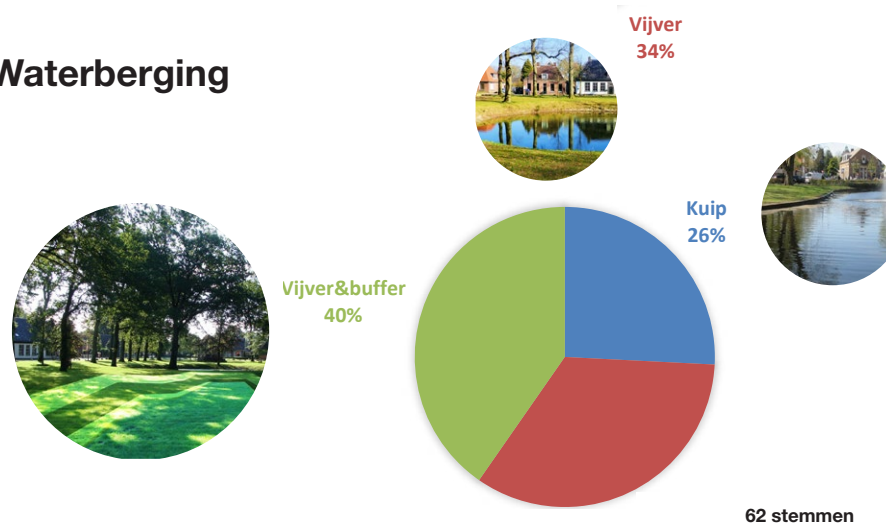

6.08 - Resultaat enquête - meubilair

Ook voor het meubilair zijn drie thema's aangedragen: klassiek, eigentijds en los. Aan de omwonenden is gevraagd hun voorkeur voor een inrichtingsstijl aan te geven.

De keuze voor dit onderwerp is vrij helder. Er zijn 55 stemmen uitgebracht. 65% van de mensen kiest voor een klassieke inrichting. Dit past inderdaad vrij goed bij een beschermd dorpsgezicht dat zijn historische waarde aan de ingetogen uitstraling van de vormalige boerderijen ontleent. 29% kiest voor een eigentijdse inrichting, alleen 6% ziet graag losse elementen op de Brink geplaatst.

Waterberging

6.09 - Resultaat enquête - waterberging

In de huidige vorm levert de Coeswaarde nauwelijks een bijdrage aan de wateropgave. De Brink ligt op een laag punt in het centrum. Daarom is het belangrijk dat de Brink een bijdrage aan de waterberging levert. Door het lage grondwaterpeil zorgt een betonnen constructie bij de Coeswaarde voor de hoge waterstand en een goede beleefbaarheid van het water.

De vraagstelling voor de enquête is dusdanig geformuleerd: Wil men de betonnen vijver houden? Moet een natuurlijke vijver worden aangelegd? Moet het maaiveld op de Brink verlaagd worden om op deze manier een waterberging te creëren?

Voor dit onderwerp zijn 61 stemmen uitgebracht. Daarvan heeft 26% voor het behoud van de huidige vijverconstructie gestemd. 34% wilde graag een natuurlijke vijver. 40% ziet graag dat er aanvullend op de vijver een verlagings op de Brink als waterbuffer gerealiseerd wordt.

3.2 Resultaten 2e workshop

- het dorpserf en scenario's voor waterberging op de Brink

In een tweede informatieavond hebben wij de resultaten van de enquête toegelicht. Daarna hebben wij deze avond in twee delen geknipt.

In het eerste deel van de avond hebben wij ons ontwerp voor de Brink gepresenteerd. Gebaseerd op de uitkomsten van onze analyse en de wensen van de omwonenden hadden wij een basisontwerp uitgewerkt dat recht doet aan de behoeftes van de Brink.

Een gazon als basis voor de Brink. Een dorpserf dat plek biedt aan sociale en culturele ontmoetingen en ruimte biedt rondom monument 1940-1945. Een padenstructuur in de Brink die een wandelrondje faciliteert en waarvan daan alle belangrijke aansluitingen bereikbaar zijn. Tevens hebben wij een voorstel voor de inrichting van de Brink aangedragen. Na afloop van deze presentatie was er ruimte voor reacties en discussie aan de hand van panelen die de inhoud van de eerdere presentatie nog een keer samenvatten. De reacties van de omwonenden op dit ontwerp was nagenoeg eensluidend positief.

Daarnaast hadden wij een drietal scenario's uitgewerkt voor het thema waterberging. In het tweede deel van de avond is de waterbergingsopgave toegelicht. Tevens zijn de drie scenario's gepresenteerd met een beknopte toelichting op de ruimtelijke effecten van de scenario's en een afweging van de kosten.

Ook hier zijn de omwonenden geraadpleegd om tot een goede invulling van dit vraagstuk te komen. In de aansluitende discussie wordt vrij duidelijk dat het merendeel van de omwonenden voor waterberging in een verlaagd middegebied kiest. Schriftelijke reacties na afloop van beide delen van deze avond hebben wij in de hierna opgenomen tabel samengevat.

Opmerkingen over het basisontwerp

- Bezoekers zijn vóór het opknappen van en eventueel verplaatsen van de monumenten.
- Bezoekers zijn vóór de voorgestelde ondergrond/verhardingen.
- Bij het evenement Art Laren moet er ruimte blijven voor de kraampjes (ook bij de optie voor waterberging in het park; podium).
- Bezoekers zijn vóór meer licht en ruimte op de Brink.

Overige zorgen/overlast

- Sociale (on)veiligheid & verlichting in het park.
- Verlichting; overlast van te veel licht voor flora en fauna.
- Geluidsoverlast (evenementen).
- Angst voor hangjongeren.
- De ijsbaan mag niet te veel ruimte innemen.
- Niet te veel horeca rondom de ijsbaan.
- Toegankelijkheid voor slechtzienden.
- Hoe kunnen de eenden gevoerd worden?
- Gaan er niet teveel bomen weg?

Opmerking	Tegen	Voor
Vaste kiosk		X
Mobiele muziektent	X	X X X
Ruimte houden voor evenementen		X
Ijsbaan verhuizen naar andere plek (in het dorp)		X X
Jeu de boule - baan	X	X
Onderhoud (door de gemeente) van het groen blijft belangrijk		X
Bomen kappen in 1 keer	X X X	
Extra pad midden door het park		X
Parkeren langs Torenlaan	X X	
Wintervillage op plek van de Hut van Mie		X
Oplossing zoeken voor fietsenstalling		X
Auto's op de brink	X X X	
Horeca (bij ijsbaan)	X X X	
Open plek met veel zichtlijnen		X
Gras en Bomen blijven		X
Brug over het water		X
Voetpad naar Cornelis Bakkerlaan		X
Schermen achter de poffertjeskraam en achter de ijsbaan		X X
Vanaf de parkeerplaatsen paden naar de vijver		X
Prullenbakken bij bankjes		X

De concrete opmerkingen uit het tweede deel van de avond zijn in de hiernaast staande tabel verwerkt. Tevens zijn zorgen geuit over het effect en de kosten van de voorgestelde ingrepen. Deze staan hieronder weergegeven.

Zorgen/overlast

- Komen evenementen niet in het gedrang door de vormen van waterberging?
- De hut van mie staat droog.
- Is er voldoende budget voor waterberging?
- Er is verdroging, is er een buffer nodig in het buitengebied?

Opmerkingen schetsen Waterberging

Fluctuerende vijver	Geul aan de randen	Waterberging in het hele park; podium
Voorkeur voor fluctuerende vijver en geulen aan de randen.	Technische oplossing is het beste.	Mooie oplossing, geeft een open karakter.
Zowel fluctuerende vijver als waterberging in het hele park (podium).	Technische oplossing is de enige oplossing	Goede oplossing voor biodiversiteit en veel waterberging en voldoende zonlicht.
	Technische oplossing is een goede oplossing.	Liever niet.. zo gaat de Brink te veel veranderen en is er te weinig ruimte voor evenementen.
		Goede oplossing.
		Goede oplossing, evt met extra oplossingen; kratten en geulen.
		Voorkeursoptie. Een meer open karakter past goed bij Laren. Kosten zijn te overzien.

6.11 - tabel met opmerkingen 3 scenario's voor waterberging op de Brink

7. Addendum

7.01 - Plattegrond - uitbreiding voorkeursmodel

7.1 Toekomstperspectief

Op dit moment richten zich de plannen op de vernieuwing van de centrale Brink (A). Echter op twee plekken nabij de centrale Brink kan door een rechtlijnigere inrichting het groene karakter van het centrum nog verder worden verbeterd.

Een duidelijke verbetering vormt de herinrichting van de parkeerplaats aan de Rijt (B). Deze is te klein en heeft onvoldoende manoeuvreer ruimte. Het schetsvoorstel hiernaast toont een indeling met haaks parkeren aan De Rijt. Bij een dergelijke indeling komen er meer parkeerplaatsen bij. De afmetingen van de parkeerplaatsen en de manoeuvreerruimte voldoet dan aan de huidige normering. Tevens kan het groen langs de Torenlaan versterkt worden. De herinrichting van dit deel zal op korte termijn moeten worden opgepakt, aangezien de huidige indeling verkeerstechnisch niet voldoet. Het getoonde voorstel is nog niet met omwonenden afgestemd. Uiteraard zal ook hier voorafgaand aan een verdere planvorming het gesprek worden gezocht om tot een verfijnde indeling te kunnen komen.

Het voorstel voor het gebied aan de overkant van de basillek (C) is een visie voor de langere termijn. Het gebied is vrij recent heringericht. Het kent echter een vrij grillige inrichting, waardoor de huidige indeling nogal inefficiënt is.

Door een strakkere vormgeving kunnen een aantal verbeteringen worden bereikt. Zo komen er aan de kant van de bebouwing geen parkeerplaatsen. De monumentale gebouwen komen beter in het zicht te staan.

Langs het nieuwe dorpsersf loopt dan alleen een fietspad. Dit is veiliger dan de huidige situatie. Tevens is er net iets meer ruimte voor het dorpsersf en de Mauvepomp. Het is mogelijk de uitstraling van de groene rand van de Brink nog te verhogen en een aantal nieuwe bomen in dit gebied te planten. Ook voor dit voorstel geldt dat het nog niet met de omwonenden is afgestemd.

7.02 - Historische plattegrond - Laren 1873

7.03 - Bestaande situatie De Rijt

7.05 - Bestaande situatie Brink tegenover basiliek

7.04 - Schetsvoorstel herindeling De Rijt

7.06 - Schetsvoorstel herindeling Brink tegenover basiliek

7.2 KOSTEN

1	Opruimen opnemen en afvoeren diverse materialen bomen rooien, incl stobbe frezen	€ 50,000.00	6	Meubilair banken 3m lang, type Montseny (SUE) afvalbakken, type Center (SUE) fietsbeugels eendenkorven	€ 36,000.00
2	Dorpserf en voetpaden, halfverharding ontgraven cunet en afvoeren grond fundering granulaat deklaag halfverharding	€ 105,000.00	7	Verlichting op Dorpserf Paaltoparmatuur, type Inoa (Schreder)	€ 9,000.00
3	De Brink, nieuw straatprofiel parkeerstrook herstraten klinkers, incl nieuwe trottoirbanden rijbaan herstraten tbv haaks parkeren trottoir verbreden , herstraten, incl nieuwe trottoirbanden	€ 45,000.00	8	Schermen corten staal verplaatsbaar scherm poffertjeskraam scherm trafo	€ 16,000.00
4	Nieuw gras, bollen, en soltaire bomen grondwerk en grondbewerking te handhaven maaiveld grondwerk en grondbewerking tpv verlaagd maaiveld zaaien gras bomen nieuw bollen in gras langs pad bij vijver	€ 55,000.00	9	Facilitaire voorziening evenementen Dorpserf ondergonds aansluitpunt electra, water (putkast)	€ 30,000.00
5	Monumenten Mauve pomp verplaatsen en aansluiten Monument 1940 1945 natuurstenen element met inscriptie Wulven bank verplaatsen	€ 9,000.00	totaal, exclusief btw		€ 355,000.00
niet opgenomen maatregelen t.b.v. berging en infiltratie aansluiten De Brink/Kerkstraat op Coeswaarde verwijderen stobben t.b..v. verlaagd middengebied ontgraven en afvoeren grond .t.b.v verlaagd middengebied maken ondergrondse aansluitingen vanaf weg naar verlaagd middengebied					

